

RandKrant

MAANDBLAD VOOR DE BEWONERS VAN DE VLAAMSE RAND

Een nieuwe toekomst voor het Tuchthuis

**Een blik op de Vlaamse rand (1)
Een regio vol tegenstellingen**

**Dorpsgezichten (18)
Tureluurs Wemmel**

Westrode hoopt op komst H&M

**FiguranDten
Arie Van Lysebeth, juryvoorzitter
van de Koningin Elisabethwedstrijd 2007**

‘Vlaamse rand is vragende partij voor staatshervorming’

Het valt niet te vaak voor dat verschillende politieke tenoren uit de Vlaamse rand samen debatteren over de toekomst van deze Vlaamse rand. In een bomvolle Boesdaalhoeve in Sint-Genesius-Rode legden Herman Van Rompuy (CD&V), Luk Van Biesen (VLD), Hans Bonte (SP.A), Bart De Wever (N-VA) en Geert Lambert (Spirit) hun visies naast elkaar. Luc Deconinck, voorzitter van vzw ‘de Rand’, verklaarde dat ‘de rand vragende partij is voor een nieuwe staatshervorming’.

TEKST Luc Vanheerentals | FOTO Kris Hellebuyck

Meer bevoegdheden voor Vlaanderen betekent immers meer mogelijkheden om een eigen beleid te voeren op vlak van bijvoorbeeld tewerkstelling en integratie van anderstaligen. Prioritair is de splitsing van Brussel-Halle-Vilvoorde (BHV). Die knipt de band door tussen Franstalige partijen en de rand. We zijn niet bang te moeten inleveren op vlak van gebied of taalstatuut op voorwaarde dat de Vlaamse partijen dit eensgezind afwijzen’, aldus Luc Deconinck.

Op de vraag of er na de verkiezingen überhaupt een staatshervorming komt en welke prijs Vlamingen zullen moeten betalen voor eisen zoals de splitsing van BHV bleven de antwoorden vaag. Tijdens de komende regeringsvorming zal, volgens Geert Lambert, de staatshervorming ter sprake komen in een totaalpakket met inbegrip van de sociale zekerheid. ‘Aan Franstalige kant is er weerstand voor een verdere staatshervorming. Zij zullen moeten uitmaken of ze nog een federale regering willen’, aldus Lambert. ‘Ik heb de indruk dat VLD en SP.A de federale coalitie willen verder zetten en bereid zijn hiervoor het status-quo te aanvaarden’, zei Bart De Wever.

Meer doen

De extra middelen die de Vlaamse regering na de mislukte onderhandelingen over BHV voor onderwijs, tewerkstelling en huisvesting in de

rand inzette, werden door iedereen positief onthaald. Ze zijn volgens Luk Van Biesen echter onvoldoende. ‘Net als 20 jaar geleden voor de culturele centra moet Vlaanderen in de rand eenzelfde inspanning doen voor bibliotheken, sport, kinderopvang en dergelijke.’ Hans Bonte wees erop dat een aantal gemeentebesturen uit de rand te weinig doet. ‘Zij die het snelst achter de Vlaamse symbolen lopen, zijn dikwijls degenen die er in de praktijk het minst aan doen’, aldus Bonte.

Luc Deconinck zei ‘vertrouwen te hebben dat Franstaligen op termijn het institutionele feit dat ze in Vlaanderen wonen en dat Vlaanderen in de rand bevoegd is voor het binnenlands bestuur, zullen aanvaarden’. De afschaffing van de taalfaciliteiten blijft echter nog steeds een illusie. Luk Van Biesen pleitte ervoor om de toekenning van faciliteiten eenmalig te koppelen aan de uitreiking van de identiteitskaart. Vanuit de zaal werd echter gewaarschuwd voor een te strenge aanpak. De omzendbrieven Peeters hebben tot een ‘algemene mobilisatie bij de Franstaligen geleid’, luidde het daar.

Reageren

De verhuisbeweging vanuit Brussel richting rand neemt volgens Hans Bonte nog toe. ‘Mijn stad Vilvoorde kent een snelle verfransing vanuit Brussel. Het gaat hierbij vooral om een uitwijking van allochtone gezinnen. We

moeten deze evolutie aanpakken.’ Herman Van Rompuy zag in de hoge werkloosheidscijfers van het Brussels Gewest (17% tegen 5% in de Vlaamse rand) een argument ‘om elk gewest de nodige instrumenten te geven om een eigen werkgelegenheidsbeleid te voeren’.

Om BHV zonder toegevingen te splitsen, zullen de Vlaamse partijen er voluit moeten tegenaan gaan. Moderator Siegfried Bracke constateerde dat de rest van Vlaanderen niet wakker ligt van problemen in de rand. Luk Van Biesen bevestigde ‘dat hij bij geen enkele partij mensen tegenkomt die ten volle beseffen hoe schandelijk de Franstalige gemeentebesturen in de faciliteitengemeenten de Vlamingen behandelen’. Herman Van Rompuy stelde er gerust in te zijn ‘dat Vlaanderen opnieuw zal reageren als de Vlamingen bij de volgende staatshervorming onderuit zouden gaan’. □

‘Le Vlaamse rand, partie demanderesse pour une réforme institutionnelle’

Le 16 mars dernier, Herman Van Rompuy, Luk Van Biesen, Hans Bonte, Bart De Wever et Geert Lambert ont débattu de l’avenir du Vlaamse rand. A cette occasion, Luc Deconinck, président de vzw ‘de Rand’, a déclaré que ‘le Vlaamse rand est partie demanderesse pour une nouvelle réforme de l’Etat’. ‘Le transfert de davantage de compétences vers la Flandre crée en effet plus de possibilités pour mener une politique autonome dans le domaine notamment de l’emploi et de l’intégration des allophones.’ Les moyens supplémentaires libérés par le Gouvernement flamand pour l’emploi, l’enseignement et le logement dans le Vlaamse rand, sont accueillis positivement par tous les acteurs concernés. Luk Van Biesen estime toutefois que ces moyens restent insuffisants. ‘La Flandre doit consentir un effort équivalent pour les bibliothèques, les sports, l’accueil des enfants, etc. dans le Vlaamse rand.’

inhoud

mei 2007 | nr. 05

04 Een blik op de Vlaamse rand (1)

De Vlaamse rand is een regio vol tegenstellingen met grote verschillen tussen de gemeenten. Dat blijkt uit de algemene omgevingsanalyse die de studiedienst van de Vlaamse overheid maakte. De studie schetst het sociaaleconomische profiel van de rand en neemt het Vlaamse karakter onder de loep.

08 Dorpsgezichten (18)

'Waar ligt Wemmel?', is de vraag boven een reportage uit een oude Knack. Daar ligt Wemmel, luidt het antwoord: tussen de Eeuwfeestpaleizen in Brussel en de Plantentuin in Meise, twee zo van elkaar verschillende grenzen dat Wemmel er wat tureluurs van is geworden.

10 FiguranDten

Arie Van Lysebeth begeleidt uitzonderlijk muzikaal talent in de Muziekkapel Koningin Elisabeth in Waterloo. In mei zit hij voor de twaalfde keer de jury van de Koningin Elisabethwedstrijd voor.

12 Westrode hoopt op komst H&M

Als kledinggigant Hennes&Mauritz een Europees distributiecentrum vestigt in de nieuwe bedrijfzone in Westrode, zou dit ruim duizend banen opleveren.

22 Stenen spreken (2)

Een nieuwe toekomst voor het Tuchthuis in Vilvoorde.

26 Vier seizoenen natuur in de rand (5)

29 Dorpskinderen proeven van Brussel

Geen traditionele bos- of sneeuwklassen dit schooljaar voor de zesdeklassers van de Ave Maria-basisschool uit Vlezenbeek. Ze kregen de primeur van de Brusselse Stadsklassen.

en ook nog...

- 06 Van Asse tot Zaventem
- 24 Zonder Omwegen
- 25 Van huizen en tuinen
- 28 RestauranDt
- 30 Tussen hemel en aarde
- 32 Gemengde Gevoelens

Floris' kijk op de leuke kant van de rand

colofon

RandKrant verschijnt maandelijks op 176.000 exemplaren ten behoeve van de bewoners van de Vlaamse rand rond Brussel en is een uitgave van de Vlaamse Gemeenschap en de provincie Vlaams-Brabant | **Realisatie** vzw 'de Rand' | **Hoofdredactie** Henry Coenjaarts | **Eindredactie** Jansen & Janssen, Geert Selleslach en Marjan Van Hecke | **Coördinatie** Marjan Van Hecke | **Vormgeving** Jansen & Janssen, Gent | **Fotografie** Patrick De Spiegelaere, Filip Claessens en Kris Mouchaers | **Illustratie** Floris De Smedt | **Druk** A. De Cuyper-Robberecht, Zele | **Redactieadres** Witherendreef 1, 3090 Jezus-eik/Overijse, tel 02-767 57 89, fax 02-767 57 86, e-mail randkrant@derand.be, website www.derand.be | **Verantwoordelijke uitgever** Jan de Bock, Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Boudewijnlaan 30, 1000 Brussel | Randuit Agenda wordt gerealiseerd met de financiële steun van de provincie Vlaams-Brabant en de Vlaamse Gemeenschap.

1 EEN BLIK OP DE VLAAMSE RAND

De Vlaamse rand is een welvarende, rijke, dichtbevolkte, dure, groene, internationale en drukke regio met veel tewerkstelling. Maar het is ook een regio vol tegenstellingen met grote onderlinge verschillen tussen de gemeenten, zo blijkt uit de algemene omgevingsanalyse die de studiedienst van de Vlaamse regering maakte. De studie schetst het sociaaleconomische profiel van de regio, vergelijkt het met de provincie Vlaams-Brabant en Vlaanderen en neemt het Vlaamse karakter onder de loep. De komende maanden lichten we de belangrijkste bevindingen toe.

TEKST Luc Vanheerentals | FOTO'S Filip Claessens

Een regio vol tegenstellingen

Sinds 1990 is de bevolking van de rand met 7,9 % toegenomen. De toename is vooral te danken aan inwijking.

Het aantal inwoners per km² (816) ligt veel hoger dan in het Vlaamse Gewest (450), net als het aandeel bebouwde oppervlakte (27,9 versus 18,6%). De bevolking in de Vlaamse rand neemt ook sneller toe dan in Vlaanderen. Ruimtelijk is er echter een grote variatie. Grimbergen, Merchtem en Meise hebben een relatief landelijk karakter. Zaventem, Machelen, Vilvoorde en Drogenbos zijn echte tewerkstellingsgebieden. De zuidoostrand (Kraainem, Wezembeek-Oppem, Tervuren, Overijse, Hoeilaart, Sint-Genesius-Rode en Linkebeek) en Wemmel zijn residentieel met relatief veel bos en tuinen. De zuidwestrand (Asse, Dilbeek, Sint-Pieters-Leeuw en Beersel) heeft een suburbaan karakter met minder dichte bebouwing. Ondanks de verschillen is de rand effectief een 'groene gordel' met verhoudingsgewijs meer bossen, parken en tuinen dan elders in Vlaanderen.

De onderzoekers zien ook opmerkelijke verschillen tussen de faciliteitengemeenten en de rest van de rand. Ze zijn, met uitzondering van Sint-Genesius-Rode, zeer dichtbevolkt (1.359 inwoners per km²). De bevolking groeit er de laatste jaren trager, wat doet vermoeden dat de verdichting haar grenzen heeft bereikt. De bebouwde oppervlakte wordt vooral ingenomen door woningen. De inwoners zijn er bovendien welstellender en hebben meer comfort dan elders in de rand. Ze hebben meer woonoppervlakte per inwoner.

Nochtans zijn de vastgoedprijzen peperduur in heel de rand, met pieken in de zuidoostrand. Zowel kopen als huren is in de rand heel wat duurder dan gemiddeld in Vlaanderen. Enkel de appartementen zijn wat goedkoper. De zes faciliteitengemeenten zijn systematisch nog duurder. De studie weegt de vastgoedprijzen ook af aan het (hogere) gemiddelde inkomen van de bewoners in de rand en concludeert: 'Het probleem van het betaalbaar wonen in de Vlaamse rand is reëel'.

Hogere inkomens

Het gemiddelde inkomen per inwoner van de rand bedroeg in 2003 15.348 euro tegenover 13.508 euro in het Vlaamse Gewest. Per aangifte was dat 29.190 en 25.163 euro. Het percentage hoge inkomens (meer dan 50.000 euro per aangifte) was hoger (14,4 versus 9,7 %), maar dat was – opmerkelijk – ook het geval voor de inkomens lager dan 10.000 euro (18,4 versus 17,7 %). Op de meeste kansarmoede-indicatoren scoort de rand evenwel beter dan het Vlaamse Gewest. De rand telt in verhouding minder kinderen in kansarme gezinnen, minder leefloontrekkers, minder 65-plussers met een gewaarborgd inkomen, minder kandidaten op een wachtlijst voor een sociale huurwoning, ... Het aantal alleenstaande ouders en kansarme vreemdelingen is wel hoger. Ook hier bestaan er grote verschillen tussen de gemeenten.

Een ander element dat de sociale cohesie in de Vlaamse rand niet ten goede komt, is de bijzonder hoge in- en uitwijking. In 2004 waren er dubbel zoveel verhuisbewegingen als in het Vlaamse Gewest. Vanuit het Brusselse Gewest en het buitenland was er in de periode 1997-2004 een netto-instroom richting rand van respectievelijk 30.186 en 2.402 personen. In de richting van Vlaanderen en Wallonië was er een netto-uitstroom van 11.841 en 8.225 personen. Sinds 1990 is de bevolking van de rand met 7,9 % toegenomen. De toename is vooral te danken aan inwijking. De grootste inwijking situeert zich in de omgeving van economische knooppunten zoals

De inwoners van faciliteitengemeenten zijn welstellender en hebben meer woonoppervlakte per inwoner dan elders in de rand.

de luchthaven en de kanaalzone. De Vlaamse rand is trouwens een echte tewerkstellingspool. Het aantal beschikbare arbeidsplaatsen in verhouding tot de beroepsactieve bevolking ligt veel hoger dan in Vlaanderen. In een volgende bijdrage gaan we daar dieper op in.

Toenemende internationalisering

Eén op de tien inwoners in de Vlaamse rand heeft een buitenlandse nationaliteit. Dat is dubbel zoveel als gemiddeld in Vlaanderen. Drie op vier van die buitenlanders komt uit de EU. Zij wonen vooral in de faciliteitengemeenten en de zuidooststrand. Het aantal vreemdelingen in de rand stijgt bovendien sneller dan in Vlaanderen, deze keer vooral in de niet-faciliteitengemeenten. Ruim een

Hoewel de onderzoekers met een grote omzichtigheid de evolutie van het stemgedrag vergeleken, concluderen ze dat de Franstalige lijsten algemeen lichtjes stijgen. In de faciliteitengemeenten, waar zich veelal Nederlandstalige en Franstalige eenheidslijsten aan de kiezer presenteren, gingen de Nederlandstalige lijsten in de gemeenteraadsverkiezingen van 2006 er met 7,4 % achteruit in vergelijking met 1976.

Elementair Nederlands

‘Het Vlaamse beleid ten aanzien van de rand wil deze op sommige vlakken verdeelde regio op een positieve manier bij elkaar brengen’, zei minister Frank Vandenbroucke, bevoegd voor het randbeleid, op de persvoorstelling

A region full of contrasts

The study department of the Government of Flanders has made an environmental analysis of the Vlaamse rand. The study outlines the socio-economic profile of the region and examines the Flemish character. The study shows that the Vlaamse rand is a region full of contrasts. It is not only the division into the Dutch-speaking population and people who speak different languages, there are also more people on a lower income than average, although the urban area is nevertheless an economically strong and rich region. In terms of town and country planning there are big differences between the rural areas and more urban centres, and there is much more movement in and out than elsewhere. According to Minister Frank Vandenbroucke, the Flemish policy on the Vlaamse rand aims to bring this divided region closer together in a positive way. An understanding of Dutch is an essential element in this.

‘Eén op de tien inwoners in de Vlaamse rand heeft een buitenlandse nationaliteit. Dat is dubbel zoveel als gemiddeld in Vlaanderen.’

kwart van de moeders van kinderen geboren in 2005 had een buitenlandse nationaliteit, tegenover 18,8 % in Vlaanderen.

Deze evolutie heeft natuurlijk gevolgen voor het taalgebruik in de Vlaamse rand. De onderzoekers spreken van een ‘ontvlaamsing’ van de regio. Zij wijzen op het feit dat in 2005 slechts 43,7 % van de gezinnen uit de Vlaamse rand in het Nederlands communiceerde met Kind en Gezin (18,2 % in faciliteitengemeenten). In 33,1 % (57,2 % in faciliteitengemeenten) van de gevallen gebeurde dat in het Frans. 37,8 % van de leerlingen in het basisonderwijs (inclusief Franstalige basisscholen) is anderstalig tegenover 14,1 % in het Vlaamse Gewest (69,2 % in faciliteitengemeenten). Het marktaandeel van het Nederlandstalige onderwijs in de faciliteitengemeenten steeg evenwel van 53,7 % in 1997 tot 56,2 % in 2006. Volgens de onderzoekers speelt de kwaliteit van het onderwijs daar ongetwijfeld in mee.

van de studie eind maart. ‘De samenlevingsopbouw in een gesegmenteerde regio als de rand moet vertrekken bij de kennis van het Nederlands. Enerzijds is het belangrijk dat we om juridisch-staatkundige redenen duidelijk maken dat inwoners van de rand in het Nederlandstalige Vlaanderen wonen. Anderzijds is taal ook een essentieel element in een samenleving: mensen moeten met elkaar kunnen communiceren en elkaar kunnen begrijpen. Iedereen is welkom in de Vlaamse rand. En wij proberen iedereen ervan te overtuigen dat taal belangrijk is, omdat wie onvoldoende Nederlands kent kansen mist in deze regio’, aldus Vandenbroucke. □

Info

Gunter Desmet en Josée Lemaitre, *Sociaaleconomisch profiel van de Vlaamse Rand en een blik op het Vlaamse karakter*, Studiedienst van de Vlaamse regering, 2007/1, 96 blz.

Van Asse tot Zaventem

NIEUWS UIT DE GEMEENTEN

Babycafé

OVERIJSE Vanaf 8 mei kunnen jonge moeders elke dinsdagvoormiddag met hun baby of peuter naar het babycafé in gemeenschapscentrum de Bosuil in Jezus-Eik. 'We willen jonge moeders de kans geven om andere mama's te ontmoeten. Jonge moeders zitten vaak veel alleen thuis met hun baby en kunnen wel eens een leuke babbel gebruiken', legt Bernadette Vriamont, stafmedewerker van vzw 'de Rand' uit. 'Ook anderstalige mama's zijn zeker welkom. We zorgen dat iemand hen wegwijs maakt en laat kennismaken met het Nederlands.' Het babycafé in de Bosuil is er vanaf 8 mei, elke dinsdag van 9.00 tot 12.00 uur, behalve op feestdagen en tijdens schoolvakanties. Ook vaders zijn welkom.

Voor meer info over het babycafé kan je terecht bij GC de Bosuil, Witherendreef 1, Jezus-Eik, 02-657 31 79, info@debosuil.be.

Taalstages vzw 'de Rand'

Kinderen die in september naar de tweede of derde kleuterklas of het eerste leerjaar gaan en wiens moedertaal geen Nederlands is, kunnen deze zomer terecht op de taalstages van vzw 'de Rand'. Ze worden een hele week lang spelenderwijs ondergedompeld in een taalbad Nederlands. Van 20 tot 24 augustus is er een taalstage in GC de Bosuil in Jezus-Eik, in GC de Lijs-terbes in Kraainem en in GC de Moelie in Linkebeek. Van 27 tot 31 augustus kunnen anderstalige kinderen terecht in GC de Boesdaalhoeve in Sint-Genesius-Rode en in GC de Zandloper in Wemmel.

TD

Meer info over de taalstages vind je op www.derand.be of bij Bernadette Vriamont, 02-456 97 84, info@derand.be.

Tervuurse koepel schittert weer

TERVUREN De restauratie van de indrukwekkende koepel van het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika in Tervuren is achter de rug. 'De stellingen zijn weg en de koepel schittert weer in al zijn pracht', zegt Johan Vanderborght van de Regie der Gebouwen. 'Een paar jaar geleden bleek het dakwerk van de koepel ernstig aangetast door de tand des tijds. Het was onder meer verroest. De restauratie was een flinke uitdaging, omdat er

heel specifieke restauratietechnieken nodig waren.' Tijdens de restauratie, die ongeveer een jaar duurde, werd ook een ontdekking gedaan. 'Onder een van de sierstukken vonden we een koperen plaatje met de handtekening van de makers van de koepel', vertelt Johan Vanderborght. De restauratie kostte 450.000 euro en werd deels gefinancierd met steun van de Nationale Loterij.

TD

Boswachter worden?

HOEILAART *Bos- of natuurwachter worden? Het kan!* Met die slogan lokt Inverde, het opleidingscentrum voor Bos-, Groen- en Natuurbeheer in Hoeilaart, geïnteresseerden voor de cursus Bosbouwbekwaamheid. 'De cursus start begin september en duurt dertig weken, telkens één dag per week', zegt Veronique De Smedt van Inverde. 'Het lessenpakket is erg uitgebreid: van bosbouwpraktijk over jachtwetgeving tot kennis van de vissoorten. De cursisten zijn vaak jonge mensen met een droom, maar ook mensen die al een carrière hebben en hun loopbaan

een andere wending willen geven. Zo'n 85% van de cursisten is een man. Vrouwen zijn dus zeker welkom.' Wie slaagt in het examen, krijgt een getuigschrift Bosbouwbekwaamheid en kan daarmee deelnemen aan de wervingsexamens van de Vlaamse overheid.

TD

Meer informatie over de cursus Bosbouwbekwaamheid vind je op www.inverde.be of via 02-657 93 64.

Spelenderwijs Nederlands leren

ASSE De jeugddienst en de bibliotheek van Asse hebben een Taal-o-theek geopend, een gespecialiseerde mediatheek voor allochtone kinderen en hun ouders, leerkrachten of huistaakbegeleiders. 'In de Taal-o-theek kun je boeken, audiovisueel materiaal en taalspelletjes uitleenen. Het materiaal is speciaal geselecteerd om anderstaligen te helpen bij het leren van Nederlands', legt Veerle Goossens van de jeugddienst uit. 'Je vindt alles netjes bij mekaar in een hoekje van het Zellikse filiaal van de gemeentelijke bibliotheek.' De Taal-o-theek krijgt de steun van de provincie Vlaams-Brabant en de Fortis Foundation en is elke week open op woensdagnamiddag en zaterdagvoormiddag. Tien vrijwilligers houden de Taal-o-theek open en begeleiden de bezoekers bij hun keuze. De huurvoorwaarden zijn dezelfde als voor het andere materiaal.

Taal-o-theek,
Brusselsesteenweg 543, Asse,
02-466 04 34, zellik@bibliotheek.be

TD

Café Combinne krijgt navolging

VILVOORDE, OVERIJSE EN LINKEBEEK Het multiculturele praatcafé *Café Combinne* krijgt na Asse, Dilbeek en Halle ook navolging in Vilvoorde, Jezus-Eik en in het najaar ook in Linkebeek. 'Het opzet van *Café Combinne* is Nederlands te leren in een ongedwongen sfeer. In een cafeetje of een andere gezellige plaats ontmoeten anderstaligen en Nederlandstaligen elkaar en communiceren ze in het Nederlands. We hebben met ons initiatief nu al meer dan driehonderd mensen kunnen bereiken en dus breiden we uit naar andere gemeenten', legt Kurt Jacobs van de initiatiefnemende vzw Arch'educ uit. 'Niet alleen anderstaligen, maar ook heel wat Nederlandstaligen komen graag naar *Café Combinne*. Zij zien het als een verrijking en een manier om met mensen uit andere culturen in contact te komen.'

TD

Meer informatie over *Café Combinne* vind je op www.archeduc.be of via 02-454 54 01.

50 kilometer mountainbiken

ASSE Mountainbikers kunnen voortaan in Asse terecht op een gloednieuw parcours van bijna vijftig kilometer. 'Samen met mountainbikeclub Freindas ontwierpen we een mountainbikeparcours met twee lussen', legt sportfunctionaris Lander Van Droogenbroeck uit. 'Beide lussen vertrekken aan de sporthal van Asse. De eerste lus gaat via

Ten Berg, Sint-Ulriks-Kapelle, Terlinden, Koudertaveerne en Pullewouwe. De tweede van Asbeek en Krokegem via Vrijlegem, Kartelobos en Sleewagen naar Schermershoeck. Dankzij de vele hoogteverschillen is Asse de perfecte omgeving voor een mooi parcours.' Bedoeling is dat het nieuwe mountainbikeparcours deel gaat uitmaken van het netwerk

dat Bloso en de provincie Vlaams-Brabant momenteel uitstippelen. In elke regio komt er een aanbod van goed bewegwijzerde tochten voor mountainbikers. De verschillende lussen worden in de toekomst met elkaar verbonden en krijgen uniforme wegwijzers.

TD

Vzw 'de Rand' neemt afstand van misbruik naam en vormgeving RandKrant door Vlaams Belang

Vlaams Belang verspreidde in de Vlaamse rand een verkiezingsdrukwerk onder de naam 'Randinfo'. Dit Vlaams Belangblad leunt qua naamkeuze en vormgeving volledig aan bij RandKrant, een maandblad van vzw 'de Rand'. Onze RandKrant is gekend als kwaliteitsblad met info voor alle randbewoners. Door de naamgeving en de getrouwe kopie van de vormgeving van de RandKrant pleegt het Vlaams Belang met 'Randinfo' inbreuk op het auteursrecht van RandKrant en maakt het misbruik van de naam en faam van RandKrant.

Vzw 'de Rand' en de hele redactie van RandKrant distantiëren zich volledig van dit initiatief van Vlaams Belang, dat op ontoelaatbare wijze misbruik maakt van een medium dat reeds tien jaar lang op een kwalitatieve en positieve manier over de Vlaamse rand bericht. 'de Rand' bevestigt haar beleidslijn om een open en verdraagzame samenleving in de rand tot stand te brengen.

Het initiatief van Vlaams Belang poogt hierrond verwarring te zaaien en het imago van RandKrant in diskrediet te brengen. Vzw 'de Rand' veroordeelt met klem

deze onaanvaardbare praktijk van Vlaams Belang. 'de Rand' ontving trouwens tal van verontwaardigde reacties van het trouwe lezerspubliek van RandKrant. Vzw 'de Rand' onderzoekt of tegen het initiatief van Vlaams Belang juridische stappen ondernomen kunnen worden.

Eddy Frans, algemeen directeur vzw 'de Rand'
Luc Deconinck, voorzitter vzw 'de Rand'

Op verkenning gaan in een faciliteitengemeente trekt me niet aan. In zo'n Vlaams-Brabants dorp met Franse chic lijkt de tweespalt tussen de mensen die er achter een volautomatische poort huizen en de mensen die er op een bank een praatje maken te veel op apartheid. Naar Wemmel gaan, stond me extra tegen. Afrit 8 Wemmel-Heizel is immers synoniem met het massale aanschuiven naar de Eeuwfeestpaleizen. Rijd toch recht door Brussel naar Wemmel, raadde een vriend me aan, en neem op de stadsgrens de Gallische oprit naar de Romeinse Steenweg. Dat heb ik, altijd geboeid door de historische dimensie van een plaats, gedaan.

TEKST Brigitte Raskin | FOTO'S Edgard Alsteens

De schilder Eugène Laermans zag op een dag langs de

Tureluurs Wemmel

Op mijn ronde van de rand moet ik het behalve van nieuwsgierigheid ook hebben van lectuur die me de ogen opent. 'Waar ligt Wemmel?', is de vraag boven een reportage uit een oude *Knack* in mijn documentatiemappen en al in de inleiding raad ik wie er het uitvoerige antwoord op gaf: Johan Struye, de erudiete gentleman-journalist die jong gestorven is. Ik bewaar zoveel goede herinneringen aan hem dat ik met zijn artikel in de hand, als het ware in zijn gezelschap, naar het volgens hem 'bescheiden Vlaams boerendorp van antieke komaf' vertrek.

Het zuiden

Om er de stemming in te brengen, vertelt Struye me het leuke verhaal van Boelenoest, de eerste zwarte die opdook in Brussel. De Kongolees verdiende zijn kostje als straat-venter van de beroemde vlierbollen van het Wemmelse suikergoedbedrijf Warnimont, die hij luidkeels aanpreef als 'boules voor de hoest'. Die roep vervormden de Maroliens tot de koosnaam van de man en van alle volgende zwarten in de Belgische hoofdstad. Boelenoest leeft ook vandaag voort in de Brusselse Hoogstraat. Met Warnimont is het gedaan, ook al prijkt de naam van het zoetbedrijf nog breeduit op zijn verwaarloosde pand aan de Koningin Elisabethlaan. Die laan ligt in de verloren zuidoostelijke

hoek van Wemmel en is een zijstraat van de Romeinse Steenweg, de grens van Wemmel met Brussel. Die steenweg, doceert Struye, was ooit een onderdeel van de keizerlijke heirbaan van Bavay (nu een Frans stadje) naar Keulen, en hier vlakbij werden resten van een Romeinse villa gevonden. Waarna mijn gids ook beschrijft wat hier tegenwoordig te zien is: de 'met flatgebouwen gebanaliseerde' voorstad aan de achterkant van de Eeuwfeestpaleizen. Sinds die zogenaamde paleizen voor de wereldtentoonstelling van 1935 werden gebouwd, naast het toen al bestaande sportstadion dat in 1995 het Koning Boudewijnstadion werd, vertoont Wemmel volgens Struye 'het desoriënterende beeld van een grondgebied dat naar zijn noordelijke kam toe nog bijna verbijsterend groen is, maar zich in het zuiden tegen de Brusselse stadsgrens aan voor intensieve agglomeratiebewoning geleend heeft'.

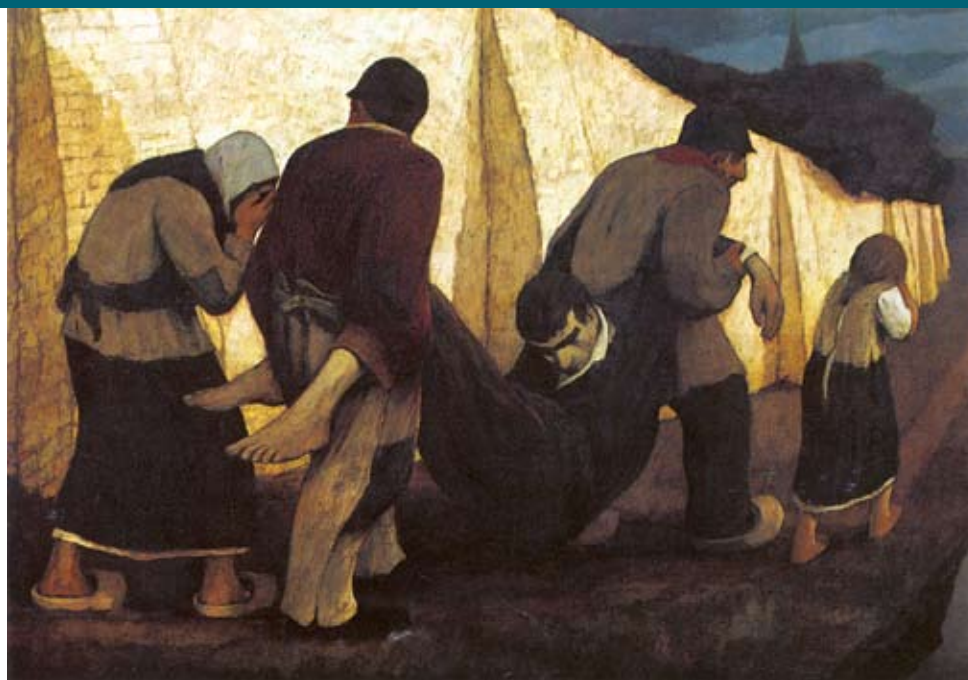
Le cercle sportif Saint-Michel

Toch ligt in het zuiden van Wemmel, aan de Steenweg naar Brussel, ook een zijstraat van de Romeinse Steenweg, een gebouw dat veel wanbebouwing goedmaakt: le cercle sportif Saint-Michel, ooit een dependance van de Brusselse fabriek van 'groene Michel'-sigaretten. Het sportcentrum is al lang een noodgeval van de architectuuractie *Red het modernisme!* en uit mijn documentatiemappen haalde ik behalve het stuk van Struye ook een foto van de cercle in ramzalig verval. Wel met een bouwstructuur die 'gezond voor zinvolle restauratie' blijft, noteerden de moderniserers ernaast. En zie, zo stel ik ter plaatse juichend vast: die restauratie is volop aan de gang!

Het centrum

En dan heb ik de beroemdste restauratie van Wemmel nog te goed, die van wat nu de Laermansmuur heet, altijd de pastoriemuur is geweest en door Struye een tuinmuur wordt genoemd. De pastorie ligt tussen de kerk en het kasteel en haar lange witte muur met steunberen aan de straatkant verbindt de drie oude gebouwen, bergaf van de hooggelegen kerk naar het met een vijverpark omgeven kasteel. Toen de Brusselse schilder Eugène Laermans (1864-1940) nog student was, zag hij op een dag langs de muur een droevige stoet passeren, dorpelingen die een drenkeling naar huis brachten. Van dat tafereel maakte hij later (1904) een schilderij dat

pastoriemuur droevige dorpingen passeren die een drenkeling naar huis brachten. Van dat tafereel maakte hij in 1904 het schilderij 'De dode'.

als een meesterwerk van het Belgische sociaalrealisme geldt en dat soms *De drenkeling* en meestal *De dode* als titel krijgt. De lange witte muur is op het schilderij behalve het decor ook een expressionistische component, het perspectief van uitzichtloosheid dat zich voor het groepje sukkelaars met de ronde ruggen uitstrekt.

Na een eerste restauratie in 1964 van wat Struye terecht 'die indrukwekkende, witte muur' noemt, volgde een nieuwe restauratie in 2004. Daar sta ik met het dramatische schilderij in het hoofd naar te kijken, ook onder de indruk. Maar het moet gezegd dat het zicht wordt verknoeid door de geparkeerde auto's en een hoogtewerker langs het trottoir. Mij dunkt dat de gemeente, die de Laermansmuur onderhoudt en wit, ook de bijkomende moeite moet doen de parkeerders permanent naar de andere straatkant te verwijzen.

Overigens is de hele historische kern van Wommel indrukwekkend. In plaats van bergaf zoals op het schilderij kan je wel beter bergop, richting eetcafé *Hooghuis*, lopen. Het renaissancekasteel werd bewoond door hoge Belgische adel tot de familie de Limburg Stirum het in 1936 aan Wommel schonk en het gemeentehuis werd – de prima recyclage die zich in vele gemeenten heeft voltrokken. De zeventiende-eeuwse pastorie was een dependance van de abdij van Grimbergen en is nu muziekschool – de voorbeeldige herbestemming van religieus naar cultureel oord. De laatgotische kerk hoorde ook bij de abdij vlakbij en werd aan haar patroonheilige Sint-Servaas gewijd – een keuze met eeuwigheidswaarde, omdat Servatius behoort tot de ijsheiligen van half mei, die voor de boeren het goede of slechte weer maken in de zaai- en planttijd.

Het noorden

Maar is Wommel nog een boerendorp, 'naar zijn noordelijke kam toe nog bijna verbijssterend groen', zoals Struye beweert? Ik voeg aan zijn reportage de Laermanswandeling toe, een uitgestippelde weg die rond het natuurreservaat(je) Beverbos loopt. De plaatsnamen onderweg, bijvoorbeeld Holland voor een holle weg en Neerhoflaan naar een voormalige hoeve, herinneren meer aan landelijkheid dan dat ze die tonen, want net als overal in de hoofdstedelijke rand werden hier boerengronden omgeturnd tot verkavelingen.

Op het eind van de Neerhoflaan dirigeert de wandelingbrochure ons naar 'een smal buurtwegeltje dat ons over de Amelvonesbeek op grondgebied Meise brengt'. Het groene gebied Amelgem behoort weliswaar niet meer tot Wommel, maar hoorde vroeger ook bij het abdijdomein van Grimbergen. Vandaar dat de dorpsgrens hier vaag lijkt, al is er officieel niets aan te doen: de kleine en de grote Amelgemhoeve en de wat verder gelegen molen, fraaie oude gebouwen, liggen aan de kant van Meise. Over de molen van Amelgem reikt Struye me een interessant weetje aan dat blijkbaar alleen hij heeft onthouden of genoteerd: dit was het buitengoed van de zestiende-eeuwse kunstenaar Barend van Orley, de ontwerper van vele wereldberoemde wandtapijten met de dubbele B van Brussel in Brabant, dikwijls arcadische tafereelen waartoe Wommel hem volgens Struye kon inspireren.

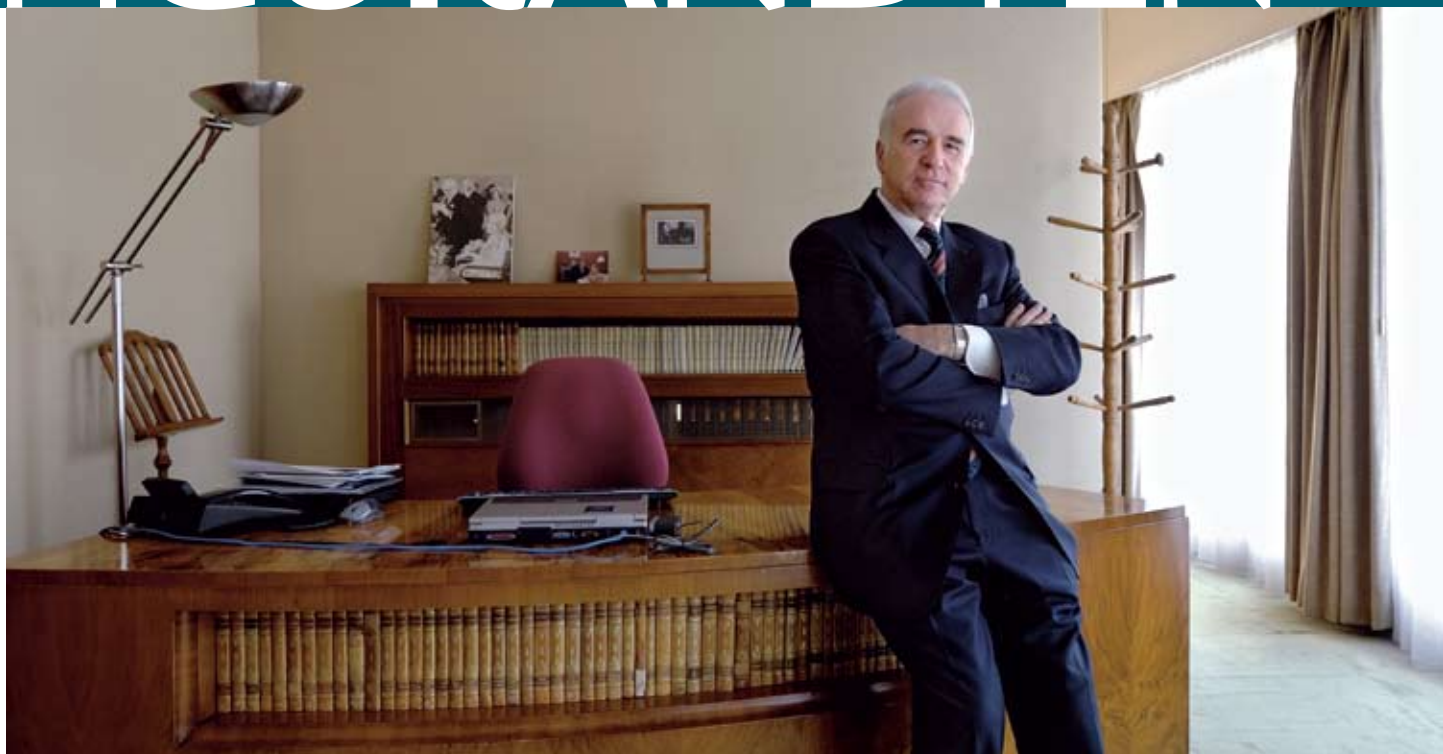
Wommel? Meise, zal hij bedoelen. Want dat heb je dus met Wommel: in het zuiden steek je er de Ring over naar de Heizelvlakte om helemaal in de stad terecht te komen, in

het noorden steek je er een beek over naar de buurgemeente om echt op de buiten te zijn. 'Waar ligt Wommel?', was de vraag. Daar ligt Wommel, luidt het antwoord: tussen de Eeuwfeestpaleizen in Brussel en de Plantentuin in Meise, twee zo van elkaar verschillende grenzen dat Wommel er me dunkt wat tureluurs van is geworden, 'gedesoriënteerd' volgens Struye. Om je daar rekenschap van te geven kan je het nieuwe marktplein, alias 'Centrum 2', in ogenschouw nemen, een groot kunstmatig plein aan het eindpunt van de Limburg Stirumlaan, die in het verlengde van de Houba-De Strooperlaan ligt die al helemaal Brussels is.

Aan het centrumplein lijkt het ongezellig, aan de Dries in *Café Fame X* is het dat niet. Het café kwam een jaar geleden in het nieuws toen cafébaas Jürgen Staels zijn terrasje afbakende met een muurtje van betonblokken, een dijk tegen de langslappende Maalbeek. Toen die in 2005 overstroomde, stond het café binnen de kortste keren ruim een meter hoog onder water, vandaar. Het cafémuurtje is de pastoriemuur niet, maar mag ook wit geschilderd worden in herinnering aan de anonieme drenkeling van Eugène Laermans. □

Dit stuk is geschreven aan de hand van een artikel van Johan Struye (1942-1991) in Knack, 3 juni 1981, en het is geïllustreerd met de hulp van Nora Theys. 'De dode' van Eugène Laermans behoort tot de collectie van het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten in Brussel, maar wordt daar momenteel niet tentoongesteld. De Laermanswandeling, een brochure van Vakantiegoegens vzw, kan je bekomen bij Louis Leo, Vijverslaan 141, Wommel, 02-460 22 58.

De modernismewebsite heeft een nieuw adres: www.red-het-modernisme.be.

Arie Van Lysebeth, juryvoorzitter Koningin Elisabethwedstrijd 2007

‘Een topsportschool voor jonge musici’

Arie Van Lysebeth was nog geen vier toen hij zijn eerste noten op de viool speelde. Op zijn vijfde stond hij al op een podium met zijn instrument. Momenteel begeleidt hij uitzonderlijk muzikaal talent in de Muziekkapel Koningin Elisabeth in Waterloo. In mei zit hij voor de twaalfde keer de jury van de Koningin Elisabethwedstrijd voor.

TEKST Ines Minten | FOTO'S Filip Claessens

Arie Van Lysebeth beschrijft zijn leven als één klomp muziek. ‘Ik kom uit een muzikale familie. Mijn vader was in zijn vrije tijd intensief bezig als violist en koordirigent. Hij was ook theoretisch erg onderlegd. Die liefde voor muziek heeft hij aan zijn gezin proberen door te geven en bij eentje is het dus heel erg aangeslagen.’ Zoon Arie studeerde piano en fagot, werd professioneel muzikant en docent en nam er ook de studie dirigent bij. Hij werd onder meer directeur van het Koninklijk Conservatorium in Brussel.

Toch had Arie Van Lysebeth aanvankelijk niet de bedoeling om van muziek zijn beroep te maken. ‘Ik wilde talen studeren, maar in de loop van het secundair onderwijs werd almaar duidelijker dat ik de weg van de muziek zou volgen. Ik speelde urenlang. Als vader’s avonds thuiskwam, moest hij nooit vragen

of ik al geoeffend had. Hij moest me eerder van mijn piano wegtrekken, zodat ik mijn andere taken niet te erg zou verwaarlozen.’

Zijn talenkennis is wel altijd van pas blijven komen. ‘Als musicus kom je overal en ontmoet je mensen uit alle uithoeken van de wereld. In de Muziekkapel studeren momenteel mensen met vijftien verschillende nationaliteiten. Op 37 studenten kan dat tellen. Als iedereen samen aan tafel zit, word je ondergedompeld in een ware smeltkroes van culturen. Je hoort hier Nederlands, Frans, Engels, Duits, Russisch, Bulgaars, Chinees, Japans enzovoort.’ Hij vindt die veelheid aan talen en culturen een verrijking voor iedereen die ermee te maken krijgt. ‘Zonder het te beseffen nemen jonge muzikanten die culturele verscheidenheid mee in hun persoonlijke ontwikkeling, met schitterende volwassen mensen als resultaat.’

Opleiding op topniveau

De kamer in de Muziekkapel in Waterloo waar het interview plaatsvindt, baadt in de muziek. Van alle kanten sijpelen de noten en tonen door de muren. Het muziekonderwijs heeft Arie Van Lysebeth altijd al nauw aan het hart gelegen, maar in de Muziekkapel lijkt hij zijn ultieme plek gevonden te hebben. Uitzonderlijk begaafde jonge pianisten, violisten en zangers vanaf zeven jaar kunnen er na uiterst strenge audities terecht voor een individuele opleiding op topniveau. Tijdens hun studie krijgen ze unieke kansen om op te treden in professionele concerten en opera’s, iets wat gewone conservatoria hun studenten niet zomaar kunnen bieden. ‘Het is van kapitaal belang dat toptalenten al vanaf heel jonge leeftijd bij de beste leraren terecht komen. Die vinden ze hier. Op dit moment hebben we één student in de cyclus van 7 tot 11 jaar. We laten hoe dan ook weinig kinderen toe en

bovendien verwachten we van onze studenten dat ze al een vooropleiding achter de rug hebben.'

Arie Van Lysebeth vindt dat jong muzikaal talent in België te weinig steun krijgt om zich te ontplooiën. 'Je hebt natuurlijk de kunsthumaniora, die absoluut een stap in de goede richting zijn. Maar uiteindelijk bieden ze toch vooral een algemene vorming. Professioneel groeien kan over het algemeen pas vanaf de conservatoria en dus na het secundair onderwijs. Als je dan ziet dat sommige andere landen hun jonge talenten zodanig stimuleren dat ze hier op hun achttiende glansrijk de Koningin Elisabethwedstrijd komen winnen, dan moeten we ons vragen durven stellen over ons eigen onderwijs-

Een finaleplaats in een concours van het kaliber van de Koningin Elisabethwedstrijd kan een internationale carrière tot ongeziene hoogten brengen. 'Maar het is aan de laureaat om zijn resultaat te verzilveren', zegt Arie Van Lysebeth. 'Wie een eerste prijs haalt en daar niets mee doet, verdwijnt van het internationale toneel. Laureaten moeten onmiddellijk na de wedstrijd in actie schieten, want na enkele jaren staan er weer nieuwe kandidaten te trappelen. Ook de persoonlijkheid van de musicus speelt dus een enorme rol. Omgekeerd zie je soms ook mensen die op lagere plaatsen in de finale eindigen, of zelfs in de halve finale, en die toch opeens groot nieuws worden in de muziekwereld en overal ter wereld concerten mogen spelen of zingen.'

Geen muziek als ontspanning

Arie Van Lysebeth is opgegroeid in Aalst, maar verhuisde na zijn huwelijk naar Sterrebeek. 'Ik werkte toen bij het Radio Filharmonisch Orkest in het Flageygebouw en wilde in de buurt wonen. Na zes jaar in Elsene hebben mijn vrouw en ik voor Sterrebeek gekozen. Ik woon er graag. De gemeente is groen en hoewel we dicht bij Brussel wonen, hebben we toch een grote tuin. Uiteraard word je gestoord: we wonen dicht bij de ring en de luchthaven, met alle lawaai van dien, maar ik wil daar zeker geen struikelpunt van maken. We hebben die keuze tenslotte zelf gemaakt. Het heeft ook positieve kanten: in drie minuten bereiken we alle belangrijke verbindingswegen en na een vliegreis sta ik in tien minuten weer in mijn eigen woonkamer.'

Thuis is de plek bij uitstek waar Arie Van Lysebeth na de drukte van de dag rust vindt. 'Mijn werkdagen tellen soms twaalf tot veertien uren. Daarom probeer ik tussendoor al eens even naar huis te glippen. Al is het maar een half uurtje. Even van milieu veranderen, kan enorme energie geven.' Arie Van Lysebeth vindt ontspanning in zijn tuin, in een goed boek, al wandelend of op de fiets. 'Ik hou vooral van fietsen. Wandelen gaat een tikje te traag voor mijn temperament.' Ook neemt hij elke dag de krant door. 'Ik gun er mezelf maximaal een kwartier voor, maar ik blijf toch graag op de hoogte van de Belgische politiek. Op de kunst- en cultuurpagina's blijft mijn oog uiteraard ook dagelijks even rusten.' In muziek zoekt Arie Van Lysebeth geen ontspanning. 'Ik kan niet anders dan geconcentreerd naar muziek luisteren. Klassieke muziek op de achtergrond werkt voor mij niet. Ik heb elk detail gehoord. Terwijl ik hier nu zit te praten, heb ik alles gehoord wat er in de muziekzaal hiernaast gebeurt.' □

Info

| www.koningin-elisabethwedstrijd.be

'Bij elke editie denk ik dat we de top bereikt hebben. En toch zijn er elk jaar heerlijke verrassingen.'

systeem. Met de topsportinstituten heeft de overheid de sportwereld een flinke hand toegestoken. We zouden graag iets vergelijkbaars zien voor musici. De minister van Onderwijs heeft oren naar onze vragen en het gerucht gaat dat er een en ander op til is, maar de definitieve beslissing moet nog komen.'

Schitterende wedstrijd

Op 7 mei gaat de Koningin Elisabethwedstrijd 2007 voor piano van start. Arie van Lysebeth kijkt er zoals elk jaar reikhalzend naar uit. 'In februari hebben we een voorselectie gehouden. Op basis van dvd's die de kandidaten hebben ingezonden, hebben we er 94 overgehouden. De dvd's laten het beste verhoppen voor een schitterende wedstrijd. Elk jaar opnieuw verbaas ik me over het kwaliteitsniveau. Bij elke editie denk ik dat het nu echt niet meer beter kan. En toch zijn er elk jaar heerlijke verrassingen.'

Nog een bepalende factor is de stiptheid en de discipline van de muzikanten. 'Ik heb zelf ook moeten leren om gedisciplineerd te zijn. Dat betekent in de eerste plaats dat je professioneel en artistiek altijd betrouwbaar moet zijn. Een afspraak is een afspraak. Zelfs als je hebt toegezegd om een klein concert te spelen en je daarna een aanbod krijgt om in de Berliner Filharmoniker – een hele grote – te spelen, dan speel je dat kleine concert. Als je serieus genomen wil worden in dit beroep, dan moet je zelf elke afspraak serieus nemen. Een tweede vorm van discipline ligt in de voorbereiding. Als ik volgende week een concert leid, dan maak ik gebruik van elk beschikbaar uur voorbereidingstijd. Doe ik dat niet, dan bereik ik misschien niet het niveau dat ik zelf wil. Nu, dat is iets waar je kunstenaars uit deze branche niet op hoeft te wijzen. Onder klassieke musici heerst een bijzonder groot eergevoel. Een muzikant is vaak zijn eigen strengste criticus.'

De Muziekkapel Koningin Elisabeth in Waterloo

'Mein Leben ist Musik und nur Musik'

Arie van Lysebeth aus Sterrebeek beschreibt sein Leben als Musik und nur Musik. Er studierte Klavier und Fagott, wurde Berufsmusiker und Dozent, absolvierte darüber hinaus noch ein Dirigentenstudium und wurde Direktor des Königlichen Konservatoriums in Brüssel. Zurzeit setzt er sich mit Leib und Seele ein für die Musikkapelle Königin Elisabeth in Waterloo, wo außerordentliche Musiktalente betreut und ausgebildet werden. Im Mai sitzt er zum zwölften Mal der Jury des Königin-Elisabeth-Wettbewerbs vor. 'Jedes Jahr staune ich immer wieder über das Qualitätsniveau der Kandidaten. Immer wieder glaube ich, dass wir den Gipfel erreicht haben, und dennoch sorgt jede Ausgabe dieses Wettbewerbs für herrliche Überraschungen.'

Na de aankondiging van de zware herstructurering bij Volkswagen Vorst kwam begin december het nieuws dat de Vlaamse regering met de Zweedse kledinggigant Hennes&Mauritz onderhandelde over de komst van een Europees distributiecentrum naar de nieuwe bedrijvenzone Westrode. Dat zou ruim duizend jobs opleveren, maar eind maart had H&M nog steeds geen beslissing genomen.

TEKST Luc Vanheerentals | FOTO Kris Mouchaers

Westrode hoopt op komst H&M

De bedrijvenzone Westrode in Meise was een van de paradepaardjes van het START-project dat de Vlaamse regering eind 2004 lanceerde om de regio rond de luchthaven van Zaventem nieuwe economische ontwikkelingskansen te bieden. START was een reactie op de aankondi-

ging van het koerierbedrijf DHL dat het zijn Europese hub naar Leipzig zou verhuizen. Het Westrodeproject, waarin de intercommunale Haviland via de nodige grondaankopen al meer dan twintig jaar geleden investeerde, was jarenlang geblokkeerd als gevolg van disputen op het vlak van ruimtelijke ordening, maar plots ging alles heel vlug. De huidige plannen voorzien in 46 ha bruikbare bedrijfsoppervlakte in een zone die 76 ha groot is.

2000 arbeidsplaatsen

Eind maart legde de Vlaamse regering het gewestelijk uitvoeringsplan (GRUP) voor het project voorlopig vast. Het bedrijvenpark is uitsluitend bestemd voor logistieke bedrijven. Kantoorgebouwen kunnen enkel als ze een binding hebben met transport, distributie of logistiek. Verwacht wordt dat na de zomer het GRUP definitief wordt en de bouwvergunningen aangevraagd kunnen worden. Haviland zou in dat scenario eind dit jaar met de infrastructuurwerken kunnen starten. Ook bedrijven die zich langs de straatkant situeren, zouden dan in theorie kunnen beginnen bouwen en een jaar later de deuren openen. Hopelijk kunnen rond die tijd ook de werken voor de aansluiting met de A12 van start gaan.

'H&M heeft bij ons een optie genomen op een terrein van 12 ha, maar het bedrijf bestudeert blijkbaar nog andere mogelijkheden, onder meer in Wallonië en Noord-Frankrijk', aldus Haviland-directeur Louis Delcart. Er staat voor de regio veel op het spel. H&M

heeft nu al een Belgisch distributiecentrum in Puurs waar 160 mensen werken. Dat zou overgeplaatst worden naar het nieuwe distributiecentrum dat zich op enkele West-Europese landen zou richten. Er zouden in eerste instantie zeshonderd mensen werken; tegen 2013 duizend. Haviland hoopt in totaal tweeduizend mensen tewerk te stellen in de nieuwe bedrijvenzone. Tewerkstelling zal een belangrijk criterium zijn bij de toewijzing van plaatsen. De Kamer van Koophandel Halle-Vilvoorde organiseerde recent een handelsmissie naar India om potentiële bedrijven te zoeken, maar deze missie leverde nog niets concreets op voor Westrode.

H&M blijft vaag

Bij H&M is het momenteel vaagheid troef. 'Door de voortdurende uitbreiding van ons netwerk van winkels hebben we beslist de logistieke organisatie in West-Europa opnieuw te bekijken en efficiënter te organiseren. Momenteel wordt het Belgische verdeelcentrum in Puurs nog bevoorradt vanuit Hamburg. Er wordt gewerkt aan een andere organisatie, maar waar het nieuwe distributiecentrum zal komen, is nog niet beslist. Zowel België, Frankrijk als Spanje komen nog in aanmerking', aldus H&M-woordvoester Marianne Nerinckx. Het bedrijf wil ook nog niets kwijt over welke landen er vanuit het nieuwe distributiecentrum zullen worden bevoorradt. H&M is wereldwijd actief in 27 landen. Het bedrijf stelt 70.000 mensen tewerk waarvan 1600 in ons land en Luxemburg. In beide landen samen worden 56 winkels uitgebaat. □

Westrode compte sur l'arrivée de H&M

Début décembre, le Gouvernement flamand a entamé des négociations avec le géant suédois du textile H&M en vue de l'implantation d'un centre européen de distribution dans la nouvelle zone d'activité Westrode à Meise. H&M a déjà un centre de distribution en Belgique, à Puurs, qui emploie 160 travailleurs. Celui-ci serait transféré vers le nouveau centre de distribution qui desservirait plusieurs pays européens. Dans une première phase, le centre emploierait quelque 600 travailleurs, chiffre qui devrait monter jusqu'à 1000 d'ici 2013. En janvier, l'optimisme que suscitait cet important investissement à Meise avait fait la une des médias. Fin mars, H&M a toutefois fait savoir qu'aucune décision n'avait été prise. La zone d'activité Westrode est réservée exclusivement aux entreprises logistiques. L'emploi constitue un critère important lors de l'attribution de sites d'implantation.

AGENDA

RANDUIT

van 4 mei
t.e.m. 4 juni

Ridderlijk muziektheater

TONEEL Hoffelijkheid, trouw en heldhaftigheid zijn belangrijke ridderlijke waarden. Maar ridders zijn geen ongenaakbare supermensen. Ook zij kunnen angstig zijn en zich machteloos en droefgeestig voelen. De familievoorstelling *Ridderverdriet (zie je niet)*, een coproductie van **Laika** en **HetPaleis**, handelt over hun kwetsbare plekjes. **Gerda Dendooven** bedacht vijf personages, die zich door hun uiterlijk en talenten van elkaar onderscheiden. De korte, de lange, de slimme, de slappe en de dappere zijn trots op hun blinkende harnas. Ze popelen ook om hun zwaard te gebruiken. Maar wanneer ze effectief worden opgetrommeld, zinkt de moed hen in de schoenen. Vormgeefster **Marianne Burgers** verlaat de platgetreden sprookjespaden en plaatst de vijf in een paardencarroussel. **Peter Vermeersch** schreef de suggestieve muziek. Regisseur **Jo Roets** ziet erop toe dat de kostuums door de vele tranen niet vastroesten.

LD

Zaterdag 12 mei, 15.00

Dilbeek, cc Westrand,
info 02-466 20 30

Woensdag 16 mei, 15.00

Grimbergen, cc Strombeek,
info 02-263 03 43

Vrouwelijk droomteam

MUZIEK Na tal van knappe verschijningen op tv (*Sedes en Belli*, *Windkracht 10*, *Team Spirit*) zou je bijna vergeten dat **Tine Reymer** ruim tien jaar geleden bekend werd als zangeres van het Antwerpse popcollectief **Flowers For Breakfast**. De flowers verwelkten, maar gelukkig keerde Tine na vele omzwervingen terug naar haar eerste grote liefde. Ze schreef enkele hartverwarmende songs bijeen, blikte een plaat in en zocht een vrouwelijk droomteam bij elkaar in de groep **Billie King: Sara Gilis** aan de toet-

sen en accordeon, **Chantal Willie** op de bas, **Nele De Gussem** op gitaar en drumster **Isolde Lasoen**. Billie King brengt subtiel gearrangeerde, veelal intimistische popliedjes, met hier en daar een potige rockgitaar en bovenal de hemelse stem van Tine. Kortom: schoonheid in alle opzichten.

Donderdag 10 mei, 20.00

Wemmel, cc de Zandloper, info 02-460 73 24

Het Heizeldrama door andere ogen

TONEEL Twintig jaar na het Heizeldrama onderzoeken de acteurs van het vernieuwde Antwerpse Zuidpooltheater in de voorstelling *Dus, een heizeldrama* hoe die ramp is kunnen gebeuren. **Jan Bijvoet**, **Sofie Decler**, **Jorgen Cassier**, **Koen Van Kaam** en **Josse De Pauw** legden hun oor te luisteren bij overlevenden en vergelijken getuigenverklaringen met de berichtgeving in de media en de officiële mededelingen. Voetbalfanaten, hooligans, ordediensten en medisch personeel hadden nog een andere kijk op de feiten. Dat er zoveel fout kon gaan, wordt niet alleen toegeschreven aan een manke coördinatie. Misschien speelde ook het vlindereffect mee. Volgens die theorie kan het opvliegen van een vlinder in Afrika elders in de wereld een storm teweegbrengen. Dat de bijna veertig doden in het Heizelstadion een gevolg waren van een doelpunt van de miniemen tijdens de voorwedstrijd, lijkt ons twijfelachtig.

Toch pluizen de vijf acteurs ook die mogelijkheid uit, onder begeleiding van violist **George Van Dam**.

LD

4 en 5 mei, 20.15

Grimbergen, CC Strombeek, info 02-263 03 43

Zaterdag 12 mei, 20.00

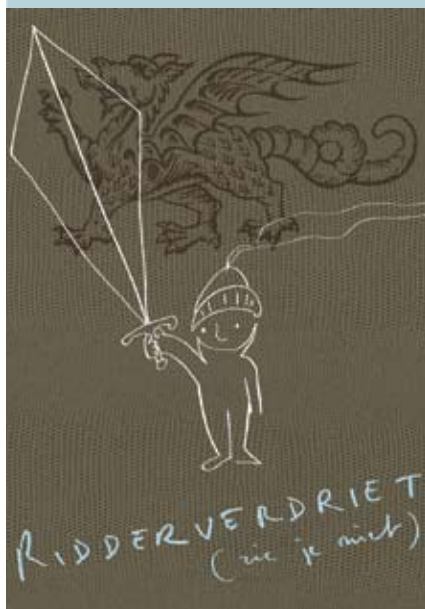
Kraainem, GC de Lijsterbes, info 02-721 28 06

Dinsdag 29 mei, 20.30

Brussel, KVS Bol, info 02-210 11 12

© Raymond Mallentjer

Pieter-Willy De Muylder en het magisch realisme

TENTOONSTELLING België is niet alleen het land van René Magritte en het surrealisme, maar ook van het magisch realisme, met als spilfiguur de veel minder bekende Pieter-Willy De Muylder. Zijn werk is voorlopig te weinig bekend, maar misschien kan de retrospectieve in Sint-Pieters-Leeuw daaraan verhelpen.

In een aan Pieter-Willy De Muylder gewijd boek gebruikt Frans Boenders een definitie van Pyke Koch uit 1971 om het verschil tussen surrealisme en magisch realisme te duiden. 'Het magisch realisme bedient zich van voorstellingen, die wel mogelijk, maar niet waarschijnlijk zijn; het surrealisme daarentegen van onmogelijke, onbestaande of onbestaanbare situaties.' Of, met andere woorden, wat De Muylder schildert 'zou kunnen', terwijl Magritte de werkelijkheid negeert, doorbreekt of vernietigt.

Mooi en fascinerend

Wie wil kennismaken met het werk van Pieter-Willy De Muylder hoeft zich niet eerst door filosofische traktaten te worstelen: zijn schilderijen zijn gewoon mooi en fascinerend. Ze roepen een mooie, vaak kale wereld op, waarin de machine de evenknie is van de mens en de tijdloosheid van gebouwen de nietigheid van de mens onderstrept. Zo toont hij in *Waterworld* een soort horizontaal staketsel, een zuil, een hut met twee kleine personages, een patriciërs woning en een machine met op de achtergrond het Justitiepaleis van Brussel, alles in vage tinten en onder een donkere hemel met fel contrasterende, melkwitte wolken. Pieter-Willy De Muylders fascinatie voor machines is overduidelijk. Misschien heeft dat te maken met het feit dat hij een deel van zijn jeugd doorbracht boven een winkel van sanitaire en verwarmingsapparaten, waar zijn moeder werkte als secretaresse.

De Muylder werd geboren in Koekelberg (1921) en woont en werkt momenteel in Itterbeek. Zijn vader was hoofdredacteur van het

weekblad *Ons Land* en nam zijn zoon vaak mee naar theaters en musea. Vader De Muylder stierf toen zijn zoon tien jaar oud was. Zijn moeder was van Duitse afkomst en hij bracht als kind vaak de vakantie door in het Berlijn van Brecht, Einstein, Frits Lang, Otto Dix en Georg Grosz. Maar voor alles was hij een Brusselse ket, die schoolliep in Molenbeek en graag op straat speelde. Tijdens de oorlog studeerde hij aan de Koninklijke Academie voor Schone Kunsten in Brussel, waar hij in de klas zat van Anto Carte. Van 1967 tot 1981 promoveerde hij tot eerste professor in de hogere cursus tekenkunst aan dezelfde academie. Hij was als schilder gedurende die hele periode dagelijks actief, en dat is hij nog, als 85-jarige, in zijn atelier in Itterbeek – als hij niet op reis is naar Iran of andere verre streken.

Werk in evolutie

Hoewel Pieter-Willy De Muylder deelnam aan diverse groeps- en individuele tentoonstellingen in binnen- en buitenland, krijgt zijn werk nog altijd niet de algemene erkenning die het verdient. Er werden verschillende pogingen ondernomen om zijn werk onder te brengen in een bepaalde school of kunstrichting. De Muylder zei daar zelf over dat zijn werk vele evoluties had doorgemaakt, maar dat de toekomst zou uitmaken 'hoe het nog verder zou kunnen evolueren'.

Ik kijk in het boek naar *Twee antiobscurantistische tempels*. Op hoge, ranke zuilen staat onder een stalen gewelf de ideale machine, in de vorm van een trein, onderaan een kiosk, lampen verlichten amper dit geheel, onder een vaalbruine hemel en een fond die zowel lucht als water kan zijn. Je kunt uren naar dit soort schilderijen kijken en ze proberen te begrijpen. Maar als De Muylder zelf niet wist waar zijn werk naartoe ging, kun je genoeg nemen met de schoonheid, waar het werk van De Muylder altijd op neerkomt, ondanks de soms ingewikkelde structuur ervan.

Guido Fonteyn

Retrospectieve Pieter-Willy De Muylder
Donderdag 3 mei, 20.00 (vernissage)
van 4 tot en met 20 mei,
zaterdag en zondag, 14.00-18.00
 Sint-Pieters-Leeuw, cc Coloma,
 info 02-371 22 62

Het boek *Pieter-Willy De Muylder* van Frans Boenders, Serge Goyens de Heusch en Christian Filip is uitgegeven bij Lannoo.

Romantische en energieke pianomuziek

KLASSIEKE MUZIEK Met de *Mondscheinsonate* van Beethoven kiest Vitaly Samoshko, eersteprizewinnaar van de Koningin Elisabethwedstrijd, voor een van de meest romantische composities uit de pianoliteratuur. De zweverige muziek zou volgens een negentiende-eeuwse dichter de weerspiegeling van de maan op het Vierwoudstedenmeer oproepen. Sinds de Oekraïense virtuos in ons land woont, heeft hij zijn repertoire en zijn carrière verder uitgebouwd. Zo geeft hij les aan het Gentse Conservatorium en heeft hij ook kandidaten voor het huidige Koningin Elisabethconcours voorbereid. Anderhalf jaar geleden sleepte hij de Klara publieksprijs voor de beste internationale klassieke cd in de wacht. Het grootste deel van zijn namiddagconcert in de Muze van Meise is gewijd aan de sonates van Scarlatti. De componist schreef ze eigenlijk voor klavecimbel, maar op een Steinway klinken ze energieke. Vooraleer Vitaly Samoshko zijn recital afrondt met Etudes van de Russische meesters Scriabin en Rachmaninov, speelt hij nog een sonate van Mozart.

LD

Zondag 6 mei, 15.00
 Meise, de Muze van Meise,
 info 02-268 61 74

Waterworld (122 x 61 cm, tempera-olie op doek)

Nachtelijk gesprek tussen dealer en klant

© Koen Broos

Bruno Van den Broecke

TONEEL *In de eenzaamheid van de katoenvelden* is een klassieker van **Bernard-Marie Koltès**, die in 1989 overleed. Kort na zijn dood werd zijn theaterwerk zowat overal opgevoerd, maar nadien taande de belangstelling. Regisseur **Raven Ruëll** frist zijn bekendste, maar ook ruwste en listigste stuk op. **Bruno Van den Broecke** en **Johan Heltenbergh** brengen deze kvs-productie op de planken. In het holst van de nacht ontmoeten een dealer en een klant elkaar. De ene bevindt zich op vertrouwd terrein; de andere niet. De spanning is te snijden. Zullen ze hun geheimen prijsgeven of tasten ze af hoe ver ze kunnen gaan? Het gesprek – hortend gebekvecht – bulkt van de dubbelzinnigheden. Ze beseffen dat hun woorden ontoereikend zijn. Wie zijn hevigste verlangens moet onderdrukken, wordt echter agressief. Ook verbeelding en heimwee spelen hen parten.

LD

Zaterdag 2 juni, 20.30 (première)
Van 5 tot 9 en 13 en 14 juni, 20.30
Zaterdag 9 juni, 20.00
Brussel, kvs Box, info 02-210 11 12

Sciencefictionhorror in barokopera

TONEEL/MUZIEK The Wooster Group uit New York experimenteert dat het een lieve lust is. In *La Didone* combineert het gezelschap flarden uit een zeventiende-eeuwse opera van de Venetiaanse componist **Francesco Cavalli** over de Carthaagse koningin Dido, met horrortafereelen uit de cultfilm *Terrare nello spazio* (Terreur in de ruimte), die de Italiaanse regisseur **Mario Bava** veertig jaar geleden uitbracht. De avontuurlijke tocht van de Trojaanse prins Aeneas naar de oevers van de Middellandse Zee, waar hij niet alleen op Dido verliefd wordt maar ook in een kluwen van list en waanzin terecht komt, vloeit samen met het verhaal van de ruimtevaarders, die met hun gesofistikeerde tuigen te pletter storten op een mysterieuze planeet. De sciencefictionhorror nestelt zich in het verheven muziekstuk. Vier zangers worden aan de acteurscast toegevoegd. Elektronische klanken vervloeden met de operastemmen en de

luitmuziek. Regisseur **Elizabeth LeCompte** maakt gewoontegetrouw ook gebruik van de nieuwste technologische snuffjes. Drie camera's zoomen in op hilarische details.

LD

Van 19 tot 24 mei, 20.30
Brussel, Kaaitheater, info 02-201 58 58

Ontspoorde relatie neemt absurdistische wending

TONEEL Hoewel Compagnie Lodewijk/Louis zich als een nagelnieuw Vlaams theatergezelschap profileert, bestaat het zeker niet uit onervaren debutanten. Auteur **Stefaan Van Brabant** verdiende zijn sporen bij Compagnie De Koe en de tv-serie *Het geslacht De Pauw*. In

Voorbij de liefde voert hij Patrick op, de artistiek ingestelde filosoof die op een vernissage aanpapt met de getrouwde vrouw Patricia. Zij wil met de vrijgezel uit haar verstikkende, burgerlijke leventje ontsnappen. Beiden leven liever hun fantasietjes uit dan elkaar te beminnen. De plagerijen ontaarden in perverse spelletjes, die alsmaar extremer en absurder worden. Acteur **Yves De Pauw** stond ook op de scène in *Litanie* van Dito Dito en in *Cirque Danton* van **Jan Decorte**. **Iris Van Cauwenbergh** (Patricia) speelde bij Tristero en Villanella.

LD

Woensdag 23 mei, 20.30
Dilbeek, CC Westrand, info 02-466 20 30

Met een Kwartslagpas kun je vier voorstellingen kiezen uit het podiumaanbod van cc Strombeek, cc Westrand, kvs en Kaaitheater, waarvan één in elk theater. Je vindt het volledige Kwartslagprogramma op www.kwartslag.be

GC de Bosuil zoekt relatie

Onder de noemer *Rauw, Hees, Teder* (naar een song van The Scene) stelt GC de Bosuil het programma van volgend seizoen in het teken van relaties. De Bosuil is nog op zoek naar foto's met een bijzonder verhaal. De trouwfoto van je oma, een portret van een vriend aan

de andere kant van de wereld, een afbeelding die je herinnert aan de tijd dat je alleen was, ... Alle vormen van relaties komen in aanmerking. Heb je zo'n foto? Stuur dan een mailtje naar info@debosuil.be of bel naar 02-657 31 79. Misschien selecteert **Lieve Blancquaert** dat beeld

voor de cover van het tijdschrift van de Bosuil of zoekt **Chris Lomme** een passend gedicht bij jouw foto. In de loop van 2008 worden alle verzamelde afbeeldingen gebundeld in een tentoonstelling.

Telling Stories

KUNSTENFESTIVAL Er waait een frisse bries door de twaalfde editie van het Kunstenfestivaldesarts, dat deze maand drie weken lang Brussel overspoelt met kritische podiumproducties, installaties en films.

De nieuwe artistieke directeur **Christophe Slagmuylder** trekt de kosmopolitische kaart. 'De toenemende globalisering en de verander-

Scherpe keuzes op Kunstenfestivaldesarts

de verantwoordelijkheid die ermee gepaard gaat, weerspiegelt zich in het kunstgebeuren. De scheppende artiest vertrekt vanuit zijn persoonlijke ervaring, maar bakent zijn leefwereld zelden of nooit af. De geselecteerde theatermakers en choreografen zijn afkomstig uit de hele wereld. Zij wijzen op de noodzaak om over de grenzen te kijken en de geijkte paden te verlaten. Ze trappen voorts niet in de val van het vastgeroeste *correcte* denken, maar proberen bouwstenen aan te reiken voor een utopische samenleving. Ze beseffen dat er een nijpend gebrek is aan solidariteit op wereldvlak. Sommigen graaien tussen de brokstukken van verloren idealen en raadpleegden vergeelde manifesten en in diskrediet geraakte geschriften.'

Van Europa tot Zuid-Afrika

Andcompany&Co gaat in een opvallend minibusje, uitgerust met een tafel en kampeerstoelen, in de stad op zoek naar de overblijfselen van het communisme. Dagelijks brengen de

utopisten in het Kaaitheater verslag uit over hun bevindingen. Het Berlijnse gezelschap **Rimini Protokoll** brengt in de kvs een ontwapenende theaterversie van het eerste volume van *Das Kapital*. Acht ervaringsdeskundigen, die vertrouwd zijn met het marxistische gedachtegoed, vertellen hun persoonlijke verhaal. **René Pollesch** steekt op zijn beurt de draak met de groeiende *Ostalgje*. Steeds meer Europeanen, die er op materieel vlak zijn op achteruitgegaan, hebben immers heimwee naar de opdeling in een Oost- en een Westblok.

Misdaad en geweld worden uitvergroot in *Telling Stories* van de Zuid-Afrikaanse theatermaker **Grootboom**. Hij toont hoe het er in het postapartheidstijdperk aan toe gaat in de townships. Heftige scènes worden gekruid met overrompelend klankmateriaal en populaire dansen. **Anne Teresa De Keersmaeker** gaat in de *Rosas Performance Space* een verrassende samenwerking aan met een nieuwe lichtsculptuur van **Ann Veronica Janssens**.

Duitse kunstenaars in Bozar

TENTOONSTELLING Ter gelegenheid van het Duitse voorzitterschap van de EU pakt Bozar uit met een dubbeltentoonstelling. In het Hortagebouw zijn 150 schilderijen en tekeningen van negentiende-eeuwse Duitse kunstenaars uit de staatsmusea van Berlijn, Dresden en München samengebracht. Ze illustreren hoezeer die kunstenaars op andere Europese landen georiënteerd waren. Het Coudenberghotel (ING cultuurcentrum) op het Koningsplein is gereserveerd voor het hedendaagse luik.

Nieuw zelfbewustzijn

'Kunstenaars hebben zich nooit veel van grenzen aangetrokken', licht projectverantwoordelijke **Martin Roth** toe. 'Ze dachten al Europees lang voor er op politiek vlak een gemeenschap tot stand kwam. Ze smeedden banden, inspireerden zich op buitenlandse stijlen of vestigden zich in toonaangevende kunststeden als Parijs, Firenze of Rome. De artistieke geschiedenis van Duitsland valt samen met de geschiedenis van de buurlanden en hun onderlinge invloeden.'

De expositie in het psk is opgedeeld in twaalf afdelingen, die elk naar een andere Europese regio verwijzen. De vrouw met de Frygische muts en de blauw-rood-witte kleren van de Stuttgartse schilder **Christian Gottlieb Schick**

die als tentoonstellingslokster fungeert, zinspeelt op de Franse Revolutie. Haar nonchalante houding en open blik getuigen van een nieuw zelfbewustzijn, maar toch zit ze nog op een antieke bank. Heel wat Duitse kunstenaars laafden zich aan de Griekse en Romeinse oudheid. Opmerkelijk zijn de doeken van de *Lukasbrüder* of *Nazareners*, die de herleving van de middeleeuwse, religieuze kunst nastreefden. Zij inspireerden zich niet alleen op **Rafaël** en **Fra Angelico**, maar kleedden zich ook als middeleeuwse Duitsers. Ze leefden het liefst in vrome afzondering. Het Issidoroklooster in Rome was voor die schildersgroep rond **Friedrich Overbeck** en **Wilhelm von Schadow** een belangrijk toevluchtsoord.

Romantici als **Caspar David Friedrich** en **Philipp Otto Runge** waren aangetrokken door het Scandinavische noorderlicht en de Oosianische balladen. Ook hoge, besneeuwde bergpieken en grillige rotspartijen in de Zwitserse Alpen werden vaak gepenseeld. Het zaaltje met de ijzerwalserij, een marktgezicht en een schouwburginterieur van **Adolph Menzel** vormt het hoogtepunt van het eerste tentoonstellingsluik. Die autodidactische kunstenaar verhuisde op zijn vijftiende met zijn familie vanuit Breslau naar Berlijn. Zonder enige vooringenomenheid beeldde hij het drukke leven in de grootstad uit.

Spielbergs list?

In het hedendaagse expositieluik zijn het politieke engagement, de ruimtelijke invulling en vitale metamorfoses de drie invalshoeken.

Grootse afsluiter

De Amerikaanse choreograaf **William Forsythe** pakt het daarentegen heel groots aan. Voor zijn mammoetproject *Human Writes*, dat de afsluiter wordt van het festival in de Hallen van Schaarbeek, doet hij een beroep op zestig dansers, die met houtskool een fragment uit de *Universele Verklaring van de Rechten van de Mens* trachten neer te schrijven. Ze worden echter gehinderd in hun bewegingsvrijheid. Het leeuwendeel van het programma bestaat uit premières, meestal in coproductie met buitenlandse festivals.

Ludo Dosogne

Kunstenfestivaldesarts

Van 4 tot 26 mei

op 15 verschillende locaties in Brussel, info 070-22 21 99 (festivalcentrum in Kaaaitheater) of www.kfda.be

Andcompany&Co

Vermakelijk oogt de satirische triptiek *Hansje en Grietje* van **Anna** en **Bernhard Blume**. Een man en een vrouw moeten zich door hun hoge leeftijd nog meer dan de kinderen uit het sprookje vastklampen aan de takken van de bomen. Ook de met vogelpluimen bedekte Paradijs-weduwe en de automatische typemachine *Erika* van **Rebecca Horn** hebben iets mysterieus over zich. Aangrijpend is de videodocumentaire *Spielberg's List* van **Omer Fast**, die de acteurs van de film *Schindler's List* uitgebreid interviewde en hen op de set volgde. Hun verhaal klinkt authentiekler dan het geromantiseerde filmscript.

LD

Kijk op Europa. Europa en de Duitse schilderkunst in de 19de eeuw

Tot 20 mei, van dinsdag tot zondag, 10.00-18.00, donderdag 10.00-21.00, maandag op afspraak vanaf 150 personen.

Brussel, Paleis voor Schone Kunsten, info 02-507 82 00

Visit(e): hedendaagse kunst in Duitsland

Tot 1 juli, van dinsdag tot zondag, 10.00-18.00 Brussel, Coudenberg hotel (ING Cultuurcentrum), info 02-507 82 00

© Marieke Wijnjtes

Vampyr

Bewogen figurentheater

FIGURENTHEATER Kunnen poppen bloed slurpen? In *Vampyr* van het **Stuffed Puppet Theatre** deinzen ze er alleszins niet voor terug. De vermaarde Australische acteur **Neville Tranter** speelt zijn huiveringwekkende voorstelling voor volwassenen in het kader van Bewogen Figuren. Het **Théâtre de la Guimbarde** uit Charleroi mikt daarentegen met *In de tuin* op verbeeldrijke kinderen. 'Figurentheater kan zich tot alle leeftijden richten', zegt Fri de Keyser van cc De Plotter in Ternat. 'We exploreren niet enkel de Vlaamse markt, maar speuren ook naar originele producties in Nederland, Frankrijk en Wallonië. Daar is het genre evenwaardig aan andere theatervormen.'

Vampyr

Neville Tranter behoort tot het kruim van de internationale mime- en poppenspelers. Hij brak door op het legendarische Festival of Fools in Amsterdam en emigreerde meteen vanuit Australië naar Nederland. De *zeven hoofdzonden*, een eigenzinnige interpretatie van het Faustusverhaal, was zijn spraakmakendste stuk. Later volgden nog de psychotriller *Kamer 5* en een poppentheaterbewerking van Shakespeares *Macbeth*.

Hoewel hij alleen op de scène staat, lijkt het alsof die toch door meerdere spelers wordt bevolkt. Alle mensgrote poppen en expressieve handfiguren zijn door hem ontworpen. 'Via een behendig manipulatiespel brengt hij de lappen stof en de maskers op een geniale manier tot leven!', zegt Fri de Keyser. 'De ongewone toonzetting en de illusionistische technieken maken een overrompelende indruk.'

Jan Veldman schreef het verhaal van *Vampyr*: wanneer een vader op een camping hulp zoekt voor zijn zieke dochter belevens ze een ware nachtmerrie. Een oude vampier wil zich likkebaardend over het meisje ontfermen. De fonkelende oogjes van zijn zoon Romero verraden dat hij concurrentie heeft!

In de tuin

Het **Théâtre de la Guimbarde**, dat zich laaft aan het schaduwtheater, de video-art en de beeldende kunst, pakt het soberder aan.

Rosa A. Garcia ligt dromend in haar tuin. Een man (Alberto) neemt haar mee op een fantasievolle reis. Op een wit laken verschijnen kleurrijke bloemen, een verlokkelijke appelboom, woelige golven. Als aandenken krijgen alle jonge toeschouwers een papieren vlinder. 'De schaarse dialogen worden op Bewogen Figuren voor het eerst in het Nederlands gespeeld', zegt Fri de Keyser. 'Volgend seizoen kan de voorstelling dan door Vlaanderen toeren.'

LD

Bewogen Figuren festival

In de tuin door Théâtre de la Guimbarde

(voor kinderen van 1,5 tot 4 jaar)

Woensdag 23 mei, 15.00

Hoeilaart, cc Felix Sohie, info 02-657 05 05

Donderdag 24 mei, 10.00 en 13.30

Vrijdag 25 mei, 10.00 en 13.30

Ternat, cc De Plotter, info 02-582 44 33

Zondag 27 mei, 11.00

Wezembeek-Oppem, cc de Kam, info 02-731 43 31

Vampyr door Stuffed Puppet Theatre

(voor volwassenen)

Vrijdag 25 mei, 20.00

Wezembeek-Oppem, cc de Kam, info 02-731 43 31

Zaterdag 26 mei, 20.30

Ternat, cc De Plotter, info 02-582 44 33

Ook cc De Borre in Bierbeek neemt deel aan dit intergemeentelijke festival.

Met de steun van de provincie Vlaams-Brabant.

In de tuin

Peter Hertmans Quartet verwent jazzfreaks

JAZZ Met zijn composities verovert de Gentse jazzgitarist **Peter Hertmans** (46) al twee decennia de internationale concertpodia. Hij deelde de scène met zielsverwanten als **Toots Thielemans** en **Philip Catherine**. Met de Amerikaanse meesterdrummer **Billy Hart**, tenorsaxofonist **Erwin Vann** en bassist **Nicolas Thys** nam hij vorig jaar in New York de cd *Stone Sculpture* op, waarin invloeden uit de rock, de Indiase muziek en de hedendaagse avant-garde zijn verwerkt. Net als zijn broer **Stefan Hertmans** probeert hij het emotionele en het intellectuele te verenigen. Door zelfstudie en improvisatie ontdekte hij onvermoede klankpatronen, waarvan al oprispingen te

horen waren in zijn bejubelde *Waiting* en *Ode for Joe*. Toch heeft hij ook veel te danken aan zijn leraar **Paolo Radoni**. Ondertussen doceert hij zelf aan het Brusselse Conservatorium en het Leuvense Lemmensinstituut. Met zijn huidige kwartet, met sopraansaxofonist **Daniel Stokart**, drummer **Lionel Beuvs** en bassist **Theo de Jong**, speelt hij onvoorspelbare fusion muziek en borduurt hij voort op eigen composities.

NIETTE
MISSEN

Woensdag 16 mei, 20.30
Alseberg-Beersel, cc De Meent,
info 02-359 16 00

LD

AGENDA

PODIUM-
KUNSTEN

THEATER

4 en 5 mei, 20.15

Dus, een heizeldrama
door Theater Zuidpool
Zie pag. 13
CC Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

Zaterdag 5 mei, 20.30

Schone woorden klinken zo door
Warre Borgmans en Joke Schreurs
GC Papeblok,
Pastoor Vandersandestraat 15,
Tervuren
02-769 20 95

Zondag 6 mei, 19.00

Bloemspeling
CC Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

Woensdag 9 mei, 14.00 en 20.30

Het Goede Lijf door
An Nelissen, Janine Bisschops
en Mita Van der Maat
De Muze van Meise,
Brusselsesteenweg 69, Meise
02-268 61 74

Vrijdag 11 mei, 20.15

De jongen die uit zijn lichaam viel
door De Werf
CC Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

Zaterdag 12 mei, 20.00

Dus, een heizeldrama
door Theater Zuidpool
Zie pag. 13
GC de Lijsterbes,
Lijsterbessenbomenlaan 6,
Kraainem
02-721 28 06

Woensdag 23 mei, 20.30

Vorbij de liefde door
Compagnie Lodewijk/Louis
Zie pag. 15
CC Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02-466 20 30

Vrijdag 25 mei, 20.00

Bewogen Figuren festival
Vampyr door
Stuffed Puppet Theatre
(Poppentheater voor volwassenen)
Zie pag. 17
GC de Kam, Beekstraat 172,
Wezembeek-Oppeem
02-731 43 31

JEUDE- EN FAMILIEVOORSTELLINGEN

Zaterdag 5 mei, 14.30

De Nachtegaal door
Theater Propop (van 4 tot 8 jaar)
GC Felix Sohie,
Gemeenteplein 1, Hoeilaart
02-657 05 04 (Dienst Cultuur)

Zaterdag 12 mei, 15.00

Riddervdriet (zie je niet) door
Laika en HetPaleis (vanaf 6 jaar)
Zie pag. 13
CC Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02-466 20 30

Woensdag 16 mei, 15.00

Het begin van alles door
Luxemburg (vanaf 4 jaar)
CC Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02-466 20 30

Woensdag 16 mei, 15.00

Riddervdriet (zie je niet) door
Laika en HetPaleis (vanaf 6 jaar)
Zie pag. 13
CC Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

Zaterdag 19 mei, 15.00

Bol de Wereld door
4Hoog (vanaf 6 jaar)
De Muze van Meise,
Brusselsesteenweg 69, Meise
02-268 61 74

Woensdag 23 mei, 15.00

Bewogen Figuren festival
In de tuin door Theatre de
la Guimbarde en Teatro Paraiso
(Figurentheater voor peuters
van 1,5 tot 4 jaar)
Zie pag. 17
GC Felix Sohie,
Gemeenteplein 1, Hoeilaart
02-657 05 05

Zondag 27 mei, 11.00

Bewogen Figuren festival
In de tuin door Theatre de
la Guimbarde en Teatro Paraiso
(Figurentheater voor peuters
van 1,5 tot 4 jaar)
Zie pag. 17
GC de Kam, Beekstraat 172,
Wezembeek-Oppeem
02-731 43 31

DANS

Vrijdag 4 mei, 19.00

Lente op de dansvloer

Muzikaal-culinaire avond in het teken van ballroomdansen GC de Bosuil, Witherendreef 1, Jezus-Eik 02-657 31 79

Woensdag 9 mei, 18.00

Bal moderne van Rosas

Moesjebaaz, Frankveld, Beersel 02-359 16 00

Zaterdag 19 mei, 20.00

Demo Street Dance

door de jeugd van Aerobic Duisburg Pachthof Stroykens, Merenstraat 19, Duisburg 02-767 83 71

Zaterdag 2 juni, 19.30

Dansspektakel door The Jump

Junkies Dance Company GC de Boesdaalhoeve, Hoevestraat 67, Sint-Genesius-Rode 0478-90 14 48

HUMOR

Zaterdag 12 mei, 21.00

Chris Coremans

't Smiske, Gemeenteplein 7, Asse 02-306 68 55

Donderdag 24 mei, 20.30

The Comedy All Stars door

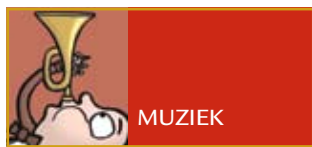
vzw Drie Pees met Raf Coppens, Bert Krusmans en Nigel Williams CC Den Blank, Begijnhofplein 11, Overijse 02-687 59 59

LITERAIR

Vrijdag 25 mei, 20.15

Koningsblauw door

Behoud de Begeerte CC Strombeek, Gemeenteplein, Grimbergen 02-263 03 43

Vrijdag 4 mei, 20.30

VVZ-Band Nieuwenrode & Katerine

De Muze van Meise, Brusselsesteenweg 69, Meise 02-268 61 74

Vrijdag 4 mei, Zellikse dorpsfeesten

21.30, Percussiespektakel

Percussive

22.30, Covergroep Fascination

In het centrum van Zellik

02-463 11 28

(met steun van de

Vlaamse overheid)

Zaterdag 5 mei, vanaf 14.00

Friends of Erin's 2nd Celts & Kilts

Day lers/Keltisch festival

Festivaltent en zaal The Puller,

Rijkenhoekstraat 17, Grimbergen

02-267 28 66

(Friends of Erin's vzw)

Zaterdag 5 mei,

5de Machels Blues Festival

Gemeentelijke feestzaal,

G. Ferréstraat, Machelen

02-251 58 30

Zaterdag 5 mei,

Zellikse dorpsfeesten

18.00, Marino Punk

19.30, Les Folles de Gand

21.00, Sam Gooris

21.30, Laura Ramaekers

In het centrum van Zellik

02-463 11 28

(met steun van de

Vlaamse overheid)

Zondag 6 mei, 15.00

Brussels zangfeest

(met Johan Verminnen en

Brussels Volkstejoeter)

CC de Meent,

Gemeenveldstraat 34, Alseberg

02-359 16 00

Zondag 6 mei, 11.00

Aperitiefconcert door Thooover

CC Den Blank,

Begijnhofplein 11, Overijse

02-687 59 59

Zondag 6 mei,

Zellikse dorpsfeesten

16.00, The CandyBand

18.00, De Melodiemakers

20.00, The Boozers

In het centrum van Zellik

02-463 11 28

(met steun van de

Vlaamse overheid)

6, 17, 20 en 27 mei en 3 juni,

16.30-17.30

Bellaardconcert door Rien Aarssen

Sint-Servaasbasiliek,

Grimbergen

Woensdag 9 mei, 20.30

Zapatango

Moesjebaaz,

Frankveld, Beersel

02-359 16 00

Donderdag 10 mei, 20.00

Billie King

Zie pag. 13

GC de Zandloper,

Kaasmarkt 75, Wemmel

02-460 73 24

Woensdag 16 mei, vanaf 21.00

Mo & Grazz

DJ Bobby Ewing

Fenikshof Grimbergen,

Abdijstraat, Grimbergen

02-263 03 43

Woensdag 16 mei, 20.00

Eraser en Epidemic

Jeugdhuis Far,

Gevaertstraat 22, Vilvoorde

Vrijdag 18 mei, 21.00

Savouree

't Smiske, Gemeenteplein 7, Asse

02-306 68 55

Zaterdag 19 mei, 21.00

KoKHER

't Smiske, Gemeenteplein 7, Asse

02-306 68 55

JAZZ

Woensdag 16 mei, 20.30

Peter Hertmans Quartet

Zie pag. 18

CC de Meent,

Gemeenveldstraat 34, Beersel

02-359 16 00

KLASSIEK

Zaterdag 5 mei, 18.00

Lenteconcert Ciao Italia door K.H.

Vossem's Voerezonen

Gemeentezaal Vossem,

Gemeenteplein, Vossem

0487-83 22 70

Zondag 6 mei, 15.00

Vitaly Samoshko

Zie pag. 14

De Muze van Meise,

Brusselsesteenweg 69, Meise

02-268 61 74

Donderdag 10 mei, 14.00

Luisteren naar cello en gamba

door Arthuur Devis

Beide instrumenten worden

toegelicht aan de hand van

muziekfragmenten van

o.a. Marais, Dvorak en Bach.

CC Den Blank,

Begijnhofplein 11, Overijse

02-687 59 59

Vrijdag 18 mei, 20.15

Kantata door

Florian Heyerick en Ex Tempore

Abdijkerk, Grimbergen

02-263 03 43 (CC Strombeek)

Zaterdag 2 juni, 20.30

Carmina Burana

Pachthof Stroykens,

Merenstraat, Duisburg

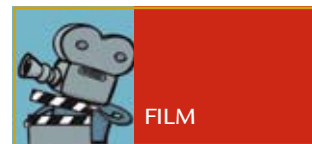
02-769 20 92

Zondag 3 juni, 15.00

Orgelconcert

Abdijkerk, Grimbergen

02-263 03 43 (CC Strombeek)

Zondag 6 mei, 20.00

Ça rend heureux

CC de Meent,

Gemeenveldstraat 34, Beersel

02-359 16 00

Zondag 6 mei, 15.00

Charlottes Web

CC Den Blank,

Begijnhofplein 11, Overijse

02-687 59 59

Dinsdag 8 mei, 20.30

Firmin

CC Westrand,

Kamerijklaan, Dilbeek

02-466 20 30

Dinsdag 8 mei, 20.30

Notes on a scandal

CC Strombeek,

Gemeenteplein, Grimbergen

02-263 03 43

Woensdag 9 mei, 20.30

Little Children
CC Den Blank,
Begijnhofplein 11, Overijse
02-687 59 59

Zondag 13 mei, 20.00

Little Children
CC de Meent,
Gemeenveldstraat 34, Beersel
02-359 16 00

Dinsdag 15 mei, 20.30

Little Children
CC Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02-466 20 30

Dinsdag 15 mei, 20.30

Nue Propriété
CC Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

Woensdag 16 mei, 20.30

Firmin
CC Den Blank,
Begijnhofplein 11, Overijse
02-687 59 59

Dinsdag 22 mei, 20.30

Das leben der anderen
CC Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02-466 20 30

Dinsdag 22 mei, 20.30

Inland Empire
CC Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

Woensdag 23 mei, 20.30

Music and Lyrics
CC Den Blank,
Begijnhofplein 11, Overijse
02-687 59 59

Woensdag 23 mei, 14.30

Animaux, fous, fous, fous
(knettergekke beestenbende)
(van 2,5 tot 5 jaar)
GC de Boesdaalhoeve,
Hoestraat 67,
Sint-Genesius-Rode
02-381 14 51

Dinsdag 29 mei, 20.30

Dagen zonder lief
CC Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02-466 20 30

Dinsdag 29 mei, 20.30

Flags of our Fathers
CC Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

Woensdag 30 mei, 20.30

Letters from Iwo Jima
CC Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

Woensdag 30 april, 20.30

Dagen zonder lief
CC Den Blank,
Begijnhofplein 11, Overijse
02-687 59 59

Van 1 tot 31 mei, doorlopend

Fototentoonstelling
Jos Verhoogen
GC de Bosuil,
Witherendreef 1, Jezus-Eik
02-657 31 79

Van 1 tot 31 mei, doorlopend

Kam Kiest voor Kunst
Fiona O'Farrell (acryl)
Cafetaria van GC de Kam,
Beekstraat 172,
Wezembeek-Oppem
02-731 43 31

Donderdag 3 mei, 20.00
(vernissage)

Van 4 tot en met 20 mei,
zaterdag en zondag, 14.00-18.00

Retrospectieve
Pieter-Willy De Muylder
Zie pag. 14
CC Coloma,
J. Depauwstraat 25,
Sint-Pieters-Leeuw
02-371 22 62

5 en 6 mei, 14.00-20.00

Conn3ctions door Erik Vermeulen
en Bart De Waele
MixArt,
St Martinusstraat 101, Dilbeek

5 en 6 mei, doorlopend

Kunsttentoonstelling
met muzikale omlijsting
Gemeentelijke feestzaal,
Grote baan 222, Drogenbos

Zaterdag 5 mei, 10.00-18.00

Kennismakingstentoonstelling
Zaal de Linde,
Potaardestraat 3, Meise

Zondag 6 mei, 10.00-18.00

AmateurKunstenaarsRoute
Op diverse locaties in Meise
02-270 10 35 (Marijke Sleebus)
www.LAKatelier.be

5 en 6 mei, 14.00-19.00

Tentoonstelling
Kunstvereniging 10 x 10
CC Wauterbos,
Wauterbos 3, Sint-Genesius-Rode
02-378 17 60

Tot 6 mei, 10.00-18.00

Internationale
bloemententoonstelling
Lente in Groot-Bijgaarden
Kasteelpark,
Isidoor van Beverenstraat,
Groot-Bijgaarden
02-344 62 73
www.kasteelgrootbijgaarden.be

Tot en met 6 mei, doorlopend

Erika Kaut
CC Den Blank,
Begijnhofplein 11, Overijse
02-687 59 59

Van 7 tot 21 mei, doorlopend

Maryse Ryas en Luc De Keyzer
CC Den Blank,
Begijnhofplein 11, Overijse
02-687 59 59

Tot en met zondag 13 mei,
doorlopend

Tentoonstelling over het werk
van de Zonderlingen
GC de Lijsterbes,
Lijsterbessenbomenlaan 6,
Kraainem
02-721 28 06

Tot 15 mei, doorlopend

Timely door Guy Van Bossche en
Patrick Vanden Eynde
CC Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

Van 16 mei tot 30 juni,
doorlopend

Randfiguren door Bart
Vandevoorde (fototentoonstelling)
GC de Lijsterbes,
Lijsterbessenbomenlaan 6,
Kraainem
02-721 28 06

Van 17 t.e.m. 20 mei, 9.30-18.00

Ikebana, bloemsierkunst uit
het land van de rijzende zon
Nationale Plantentuin van
België, Domein van Bouchout,
Nieuwelaan 38, Meise
02-260 09 70
www.plantentuinmeise.be

Van 17 t.e.m. 20 mei, 10.00-18.00

ArTiesTenToer
Tientallen Tervuurse kunstenaars
zetten de deur van hun atelier
open voor bezoekers
02-769 20 81 (Dienst Toerisme)
www.artiestentoer.be

Tot 20 mei, doorlopend

Collectietentoonstelling Vlinders
Koninklijk Museum voor
Midden-Afrika,
Leuvensesteenweg 13, Tervuren
02-769 52 46

Van 24 mei t.e.m. 29 juni,
doorlopend

Tentoonstelling Beeldende
Kunstschool Overijse
CC Den Blank,
Begijnhofplein 11, Overijse
02-687 59 59

Van 26 mei t.e.m. 10 juni,
woensdag, zaterdag en zondag,
14.00-18.00

Tentoonstelling Kunstkring Meise
De Muze van Meise,
Brusselsesteenweg 69, Meise
02-268 61 74

Van 1 tot 19 juni, doorlopend

Kunst uit Grimbergen
CC Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

Tot 3 juni, zaterdag en zondag,
14.00-17.00

Edmond Dubrunfaut.
Wandtapijten van
concept tot realisatie.
Museum Hof van Melijn,
Melijnstraat 6, Tervuren
02-769 20 13

Tot en met 3 juni, vrijdag,
zaterdag en zondag, 14.00-18.00

Tekeningen van Benoît Félix
Galerie budA, Buda 14, Asse
02-306 50 95

Tot 5 augustus, van donderdag
t.e.m. zondag, 10.30-18.30

Overzicht van het werk
van Karel Maes
Museum Felix De Boeck,
Kuikenstraat 6, Drogenbos
02-377 57 22

VOORDRACHTEN

Dinsdag 8 mei, 19.30

Speakers' Corner vzw 'de Rand'
Corporate Governance als economische, politieke en maatschappelijke noodzaak
door prof. Lutgart Van den Berghe
Nationale plantentuin van België, Domein van Bouchout, Nieuwelaan 38, Meise
02-462 08 47

Vrijdag 11 mei, 20.00

Mogelijkheden van zonne-energie
door Patrick Oorts (Vlaams Instituut Bio-Ecologisch bouwen)
Cultuurhoeve Mariadal, Kouterweg 2, Zaventem
02-720 20 67 (VELT-Zaventem)

CURSUSSEN

7, 14 en 21 mei, 19.00-21.30

Initiatie in de geschiedenis van de jazz door Maarten Weyler (Halewijnstichting)
Pachthof Stroykens, Merenstraat 19, Duisburg
02-769 20 95

Vrijdag 11 mei, 20.00 (theorie)

Kasteel La Motte, Sint-Ulriks-Kapelle

Zondag 27 mei, 14.00 (praktijk)

Cursus "Natuur op de rand": amfibieën en reptielen
02-569 27 28

Dinsdag 15 mei, 19.00-22.00

Gemeentehuis, domein Rondenbos, Alsemberg (theorieles)

Zaterdag 19 mei, 10.00-12.00

Hof ter Winkelen, Londerzeel (bezoek aan demonstratieplaats)

Zaterdag 2 juni, 9.00-12.00

Achter het recyclagepark, Lot (praktijkles)
Gratis cursus thuiscomposteren
02-359 17 17 (Dienst Leefmilieu)

Van 21 mei t.e.m. 28 juni, 6 bijeenkomsten, 14.30-16.30

Leren kijken naar beeldende kunst
Museum Felix De Boeck, Kuikenstraat 6, Drogenbos
02-454 54 01 (Arch'educ)

30 mei, 6, 13 en 20 juni, 10.00-12.00

Publisher voor beginners
CC Den Blank, Begijnhofplein 11, Overijse
02-687 59 59

Vrijdag 1 juni, 20.00 (theorie)

Kasteel La Motte, Sint-Ulriks-Kapelle

Zondag 5 augustus, 14.00 (praktijk)

Cursus "Natuur op de rand": Dagvlinders
02-569 27 28

3 en 17 juni, 14.00

Cursus "Natuur op de rand": Terreinbezoeken
Scheutbos-Thaborberg-Kattebroek (Brussel/Dilbeek) en Droogveld-Bettegem (Asse)
02-569 27 28

Van 1 mei t.e.m. 30 juni, 9.30-18.00

Historische wandeling
Nationale Plantentuin van België, Domein van Bouchout, Nieuwelaan 38, Meise
02-260 09 70
www.plantentuinmeise.be

Zondag 6 mei, 8.00-15.00

Wandelen door het Hallerbos
door wandelclub Sint-Pieters-Leeuw
Start aan Zaal Centrum, Menisberg 7, Huizingen
02-305 40 75

Woensdag 9 mei, 14.00

Streekwandeling in het Dijleland
Start aan Sint-Martinuskerk, Zaventem
016-31 18 61 (Toerisme Dijleland)

Zondag 13 mei, 14.00

Op pad met de natuurwachter in de Wolfspuiten
Start aan ingang CC Westrand, Kamerijklaan, Dilbeek
0474-89 83 20 (Tom Brichau)

Zondag 13 mei, 14.00

Voorjaar in het Zoniënwoud
door NGZ en Inverde
Start aan parking Ganzepootvijver, Duboislaan, Hoeilaart
02-358 32 93 (Dirk Raes)

Woensdag 23 mei, 14.00

Streekwandeling in het Dijleland
Start aan Den Bonten Os, Waverssesteeuweg 2, Overijse
016-31 18 61 (Toerisme Dijleland)

Zondag 27 mei, 14.00

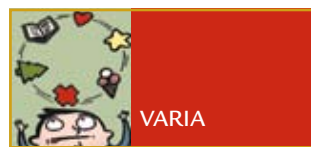
Het Nero-natuurleerpad
door NGZ i.s.m. Agentschap voor Natuur en Bos/
Houtvesterij Groenendaal en het gemeentebestuur van Hoeilaart
Start aan gemeentehuis, Ruusbroecpark, Hoeilaart
02-358 32 93 (Dirk Raes)

Zondag 27 mei, 14.00-16.00

Wandelen in Ter Tommen
Start aan sporthal, Jan Vandenberghestraat, Grimbergen
02-269 19 00 (Hugo Moens)

Zondag 27 mei

Dag van het Park in teken van bomen
Programmafolder is vanaf mei verkrijgbaar bij Toerisme Tervuren, Markt 7, Tervuren
02-769 20 81

Zaterdag 5 mei, 14.00

Rommelmarkt voor speelgoed
GC Felix Sohie, Gemeenteplein 1, Hoeilaart
02-657 05 04 (Dienst Cultuur)

Zondag 6 mei, 12.00

Highland Games met Schotse markt, Pipe en Drumband, Mini-Highland Games
Jan van Ruusbroecpark, Hoeilaart
02-657 05 04 (Dienst Cultuur)

Zondag 6 mei, 9.00-16.00

Bloemenmarkt
Marktplaats Tervuren
02-769 20 28

Donderdag 10 mei, 20.00-22.00

Documentatiecentrum voor familiekunde Dilbeek open
Muziekacademie, Gemeenteplein, Groot-Bijgaarden
02-466 44 05 (A. Janssens)

Woensdag 16 mei, 20.00

Rand-o-mania fuif n.a.v. 10 jaar vzw 'de Rand', met DJ's Zaki, Squadra Bossa feat. Buscemi en Magnus (CJ Bolland & Tom Barman)
Markthal, Stationsplein, Overijse
www.derand.be

Zondag 20 mei, 14.00-17.30

Kindernamiddag (springkastelen, trampolines, klimmuur, ...) door jeugdraad Zaventem
Gemeentelijke sporthal, Steenokkerzeelstraat 58-60, Zaventem
(met steun van de Vlaamse overheid)

Woensdag 23 mei, 18.00-20.30

Bloedinzameling Rode Kruis
GC de Bosuil, Witherendreef 1, Jezus-Eik
02-657 31 79

Van 25 mei tot 3 juni, zaterdag, 9.00-18.00, zondag, 13.00-18.00, maandag t.e.m. vrijdag, 9.00-12.00 en 13.00-17.00

Artotheek uitleendienst met kunstwerken
CC Den Blank, Begijnhofplein 11, Overijse
02-687 59 59

Zondag 3 juni, doorlopend

Rommel-, brocante- en kinderrommelmarkt
Centrum van Drogenbos

Maandag 4 juni, vanaf 10.00

Jaarmarkt met straatanimatie
Centrum Zaventem

Organisaties en verenigingen die hun activiteiten opgenomen willen zien in de volgende agenda die de periode van 4 juni 2007 tot 4 juli 2007 bestrijkt, moeten ons de nodige informatie bezorgen voor 1 mei a.s. U kunt uw gegevens faxen naar 02-767 57 86 of e-mailen naar randkrant@derand.be. U kunt uw informatie ook per brief sturen naar ons redactieadres: Witherendreef 1, 3090 Jezus-Eik/Overijse, met de vermelding RandUit Agenda. Gezien het beperkte aantal beschikbare pagina's wordt bij de aankondigingen prioriteit verleend aan de activiteiten in de gemeenschapscentra en de cultuurcentra in de rand. Om voor plaatsing in aanmerking te komen worden de andere activiteiten vooral beoordeeld op hun uitstraling naar alle inwoners van de rand. Het cursusaanbod wordt mee geselecteerd door Arch'educ, het vroegere Vormingplus Halle-Vilvoorde. Info: www.archeduc.be.

© Robin Goossens

Een nieuwe toekomst voor het Tuchthuis

Het voormalige Tuchthuis in Vilvoorde was het tweede monument in Vlaams-Brabant dat geselecteerd werd voor de Monumentenstrijd. Alhoewel het niet in de prijzen viel, wacht het Tuchthuis toch een hoopvolle toekomst.

TEKST Paul Geerts | FOTO'S Robin Goossens

Het Tuchthuis of *de correctie* werd op het einde van de achttiende eeuw gebouwd op initiatief van de Oostenrijkse keizerin Maria Theresia. Als locatie werd de site van het al lang als gevangenis gebruikte Hertogelijke Kasteel aan de Zenne gekozen. Die burcht was in 1774 gesloopt en met een deel van het afbraakmateriaal werd het Tuchthuis gebouwd.

Paleisallures

Hofarchitect Laurent-Benoît Dewez vertrok van een rechthoekig grondplan van 190 op 190 meter – zo'n zeven voetbalvelden groot – met aan de buitenzijden op vier niveaus 1200 cellen en aan de binnenzijden op twee niveaus werkplaatsen. De basisrechthoek werd ingedeeld met dwarse vleugels en muren, zodat er verschillende binnenhoven ontstonden waar moestuinen werden aangelegd. Tot 1875 beschikte het complex ook over een eigen kerkhof. Het werd oorspronkelijk omwijd door een gracht die parallel liep met het kanaal, door een gracht die de Zenne en de westelijke gracht verbond en door de loop

van de Zenne in het oosten en het zuiden. De hoofdgevel van het complex was symmetrisch opgebouwd met links de gevangenis voor de mannen en rechts die voor de vrouwen. Het middengedeelte, afgesloten door een halfroond erehof met poortgebouw, heeft de allures van een paleis.

Hofarchitect Laurent-

De architect van het Tuchthuis, Laurent-Benoît Dewez (1731-1812), was de hofarchitect van landvoogd Karel van Lotharingen. Hij introduceerde de neoclassicistische stijl in de Oostenrijkse Nederlanden en wordt beschouwd als een van de belangrijkste achttiende-eeuwse architecten.

Dewez verbleef lange tijd in Italië waar hij onder meer samenwerkte met (de van oorsprong Nederlandse) architect Luigi Vanvitelli die betrokken was bij de bouw van de Sint-Pieterskerk en St-Jan van La-

Van modelgevangenis tot monument

Het Tuchthuis werd bij zijn oprichting beschouwd als een modelgevangenis. We kunnen het ons vandaag nog moeilijk voorstellen als we de piepkleine cellen zien (ze zijn nauwelijks 1,77 op 2 meter groot), maar in die tijd was het een hele vooruitgang dat de verschillende types van gedetineerden (mannen, vrouwen, misdadigers, bedelaars, deserteurs, prostituees, psychisch gestoorde, ...) van elkaar werden gescheiden en 's nachts in een afzonderlijke cel werden ondergebracht, dat de lijfstraffen plaatsmaakten voor verplichte arbeid en dat de gevangenen er een beroep konden leren. Aanvankelijk verbleven er slechts een driehonderdtal gevangenen, maar rond 1805 waren dat er al meer dan 2200. In 1871 werd het complex omgevormd tot een militaire gevangenis en later tot kazerne. In de Tweede Wereldoorlog werd het door de Duitse bezetter opnieuw als gevangenis gebruikt. Het leger verliet in 1974 de gebouwen en in 1981 kocht de stad Vilvoorde het hele complex op om er een aantal stadsdiensten in te huisvesten. Het grootste deel bleef echter ongebruikt. Sinds januari 2006 is de hele site beschermd als monument.

Het complex werd in de loop van de jaren herhaaldelijk uitgebreid en verbouwd. Het werd ook enkele keren zwaar beschadigd. Een eerste keer in 1827 toen enkele gevangenen die wilden ontsnappen, brand stichtten. De achterste vleugel werd onherstelbaar beschadigd toen in 1919 de nabijgelegen buskruitfabriek Favier, ook wel 't Poerke, ontplofte. Van het groots opgezette plan van architect Dewez is dan ook relatief weinig bewaard gebleven. Maar dat zal in de nabije toekomst veranderen.

Wonen, werken en landschap

Het Tuchthuiscomplex vormt namelijk het hart van *Vilvoorde Campus*, een grootschalig

stadsontwikkelingsproject dat een nieuwe wijk langs het Zeekanaal moet verbinden met de oude binnenstad. In het concept van het Nederlandse studie bureau West 8 wordt de zone opgevat als één groot parkachtig gebied met verschillende gebouwen, waarbij de integratie van wonen, werken en landschap centraal staat. De *Campus* wordt ontsloten door een parkweg die zich grotendeels op de overvelving van de Zenne bevindt.

Centraal ligt een groot stedelijk binnenhof, aansluitend bij het Tuchthuiscomplex. Het binnenhof sluit aan op alle belangrijke routes van en naar het centrum maar ook naar de omliggende woonbuurten. De best bewaarde linkervleugel van het Tuchthuis wordt volledig gerenoveerd en zal worden ingericht als museum. De structuur van de cellen wordt daarbij bewaard. De middelste vleugel krijgt een commerciële en economische functie met kantoren, horeca en zo meer. De rechtere vleugel blijft na renovatie beschikbaar voor socioculturele functies.

Het erehof met tuinmuur wordt hersteld en heraangelegd. De ruimte vóór het Tuchthuis wordt vrijgemaakt en omgevormd tot een groene zone, een stadsplantsoen dat een groene schakel moet vormen tussen de Markt en het Tuchthuiscomplex. Aan de achterzijde, langs de centrale middenas van het Tuchthuiscomplex, die doorloopt richting kanaal, komen nieuwe appartementen die door hun vorm en gabariet het originele concept van architect Dewez terug tot leven moeten wekken. Voor de nieuwbouw is het bekende Gentse architectenbureau Robbrecht-Daem aangetrokken. De werken zijn dit jaar gestart en zouden over een vijftal jaren worden afgerond. □

Info

Tuchthuis, Rondeweg, Vilvoorde
www.tuchthuis.be

228 jaar graffitikunst

In de meest authentieke linkervleugel van het Tuchthuis – die wordt uitgebouwd als museum – bracht een recent interieuronderzoek door het Sint-Lukasarchief in veertien cellen een verborgen schat aan het licht: graffiti. De oudste – soldaten in uniform – dateren uit de achttiende eeuw. Andere graffiti tonen ingekleurde bloemmotieven, een wapenschild, de dierenriem, gezichten van personen, mensen en paarden, karikaturen, schunnige tekeningen of

© Robin Goossens

teksten zoals: *la liberté est la bien chéri, à nos successeurs, bon courage, 4 jaar in dit kot zonder zon of s(ex)*, jaartallen, de typische aftelstreepjes, enzovoort. De graffiti verkeren in slechte staat, maar zullen in de komende jaren worden gerestaureerd.

Benoît Dewez

teranen in Rome en die ook het beroemde koninklijke paleis van Caserta bouwde. Hij werkte ook lange tijd samen met de Britse architect Robert Adam, een van de bekendste neoclassicistische architecten van zijn tijd.

In België maakte Dewez aanvankelijk vooral furore als architect van abdijen. Haast elke abdij in ons land deed een beroep op Dewez om orde te scheppen in de vaak chaotische opbouw van de abdijcomplexen. Zo werkte hij onder meer in de abdijen van Orval, Dielegem (Jette), Doornik (het huidige stadhuis), Gem-

bloux (nu landbouwhogeschool), Heilissem of Héléline (nu provinciaal domein), Herkenrode (Hasselt), Sint-Truiden, Vlierbeek (Leuven), Vorst (nu een cultuurcentrum), ... Hij bouwde ook een aantal kerken, onder meer de Sint-Salvatorkerk in Harelbeke en de collegiale kerk Sint-Begga in Andenne.

Het kasteel van Seneffe (Henegouwen) wordt beschouwd als zijn meesterwerk. Ook het kasteel La Motte in Sint-Ulriks-Kapelle (Dilbeek), dat hij in 1773, op het toppunt van zijn carrière, voor zijn schoonmoeder bouwde, wordt als een meesterwerk beschouwd. Zelf woonde hij op de heerlijkheid 't Steen (eertijds eigendom van Rubens) in Elewijt.

Het Tuchthuis, dat een hoogtepunt had moeten worden in zijn carrière, betekende zijn ondergang. Jaloerse concurrenten betichtten hem van fouten en zelfs van fraude bij de bouw van de gevangenis. Hij viel in ongenade en verloor zijn functie als hofarchitect. Toen de Franse troepen in 1793 België binnenvielen, vluchtte hij naar Praag. Vele werken in België werden vernield en verkocht als bouw materiaal. Hij keerde pas in 1804 terug naar België. Hij stierf enkele jaren later in armoede in een woning in de buurt van de kerk van Groot-Bijgaarden, waar hij ook begraven ligt.

Laatst zat ik midden in een kroegverhaal van Simon Carmiggelt. Nu weet ik dat wij het woord *kroegen* reserveren voor een zeer bijzondere soort van cafés, zeker als er het adjectief *bruine* wordt aan toegevoegd. Carmiggelt werkte in zijn Den Haag en later Amsterdam, en ik had hem wel eens aan de gang willen zien in onze cafés.

TEKST Guido Fonteyn | FOTO Patrick De Spiegelaere

Bij de glanskonten

Wij, Belgen, houden immers van cafés, en die zijn groter dan de bruine kroegen van Carmiggelt, hoewel bijvoorbeeld de Monk in Brussel het midden houdt tussen een kroeg en een café, en ik in Londerzeel-centrum – ook laatst – een kroeg ontdekte die veel weg had van een café, en omgekeerd. Ik bedoel maar, wat zouden wij zonder cafés of kroegen zijn? De ware onderzoeksjournalistiek begint daar, bij die openbare plaatsen, die je telkens toch een blik gunnen op het privé-leven van de uitbaters en de klanten. Simon Carmiggelt heeft daar een journalistenbestaan mee gevuld, en ik herlees hem met enige jaloezie elk jaar. In elke bruine kroeg van Amsterdam of Den Haag zit nog zijn schim.

Mijn kroegverhaal begon op een zondagochtend in Wemmel. Dan is het daar markt. Een meer overzichtelijke markt dan die van Jette, waar ik woon, en toch groter dan die enkele kramen van Grimbergen-op-zondagochtend. Ik bedoel maar dat wij, mijn vrouw en ik, op zondagochtend geregeld pendelen van Jette naar Grimbergen, maar voortaan ook naar Wemmel. Wij komen gegarandeerd met te veel naar huis, maar na de boodschappen wenkt daar het café.

Ik ben dol op cafés. Cafés zijn openbare plaatsen, maar iedereen gedraagt er zich alsof hij of zij er thuis zou zijn. Een café is voor vaste gasten. Toevallige bezoekers worden geduld, als zij maar niet opvallen, zo ook in Wemmel. Het café was lang en vrij breed, en voorzien van een glazen voorgevel, zodat sommigen onder u nu al 'ah ja' kunnen roepen, maar voor die nadere kennismaking moet je zelf maar eens naar de markt in Wemmel trekken.

Er waren (zaten, stonden of liepen):

- vier kaarters, vier felle mannen, waaronder twee bebaard, alle even zeker van hun gelijk, wat na elke ronde discussies uitlokte die door de rest van het café met belangstelling werden gevolgd, en met die ene rooie ga ik zeker nooit mee, het casino van Brussel biedt meer zekerheden op winst dan deze amateur;
- twee madammen van de kaarters, allebei even pront en rond, recht van de kapper en zo op het eerste gezicht genietend van hun kapsel en hun zondagochtend, al keek die ene met een te bezitterige blik naar de luidruchtige rooie, die thuis wel niet zoveel van zijn oren zou maken als op café, maar ook daar zijn cafés voor;
- vier wat Urbanus in een van zijn strips onverbeterlijk als *glanskonten* heeft omschreven: mannen die eigenlijk al te oud zijn om op racefietsen te zitten, maar dat doen op nooit minder dan fietsen van Eddy Merckx en met een outfit – van zonnebril tot kousen, en dan stel ik mij vragen bij hun ondergoed (zou daar ergens een biefstuk...) – die de Bikkembergsen van deze wereld al een tijd hebben ontdekt; de fietsen stonden buiten, de overheersende kleur was blauw, en zoals alle renners liepen ze een beetje moeilijk naar hun fietsen toe, de glanskont strak naar achteren gestoken;
- nogal wat gewoon zondagsvolk, waaronder uw waarnemer, en een paar gezinnen met jonge kinderen, er kreeg er maar één een klets;
- de vrouw en de dochter van de patron bedrijvig in de zaal, de patron zelf met kennersoog achter de tap, en alles onder controle;

- en over dat alles een bejaarde, zingende Italiaan, die met luide uithalen Italiaanse liederen zong uit de jukeboxen van de jaren zestig, bestemd voor een overjaarse blondine voor wie het ook zondag was. *O sole mio*. Hij zong vanuit zijn plaats aan de toog, zoals vermoedelijk elke zondag, en hij maakte deel uit van *the picture*: hij hoorde er bij, in Wemmel. Niemand stoorde zich aan zijn gezang. Een paar keer werd er zelfs meegezongen, zo een half café, met luide uithalen, en buiten was het nog altijd markt, en geregeld kwam iemand binnen of ging iemand buiten, maar ik heb nooit een zo compleet gezelschap met voldane gezichten gezien als in dat zondags café, dat met de glazen voorgevel, in Wemmel.

En wij mochten erbij zijn. We zwegen en keken rond, ook naar de geruststellende affiches op de muren. En ik weet dan wel dat ergens buiten de kandidaturen voor het volgende eersteministerschap op de schermen worden gezet en dat protestanten en katholieken in Noord-Ierland samen een regering (zouden?) vormen en heeft Iran nu een atoomprogramma of niet en wie krijgt de Gouden Uil en wint Sarko of Sego in Frankrijk en in Soedan staan nu honderden met blikken emmers te dringen rond de ene nog niet opgedroogde bron en overal stijgt, stijgt, stijgt de temperatuur, zegt nu zelfs Ukkel.

Maar er is de zekerheid van de cafés op zondagochtend, zoals toen in Wemmel. En die ene, oude, stille man, in zijn hoekje alleen, die had wel wat van Carmiggelt.

Of zou Simon...? □

Van huizen & tuinen

Bomenfeest in het Zoniënwoud

Op zaterdag 19 mei organiseren de Natuurgroepering Zoniënwoud en de vzw Domaine Solvay – Château de la Hulpe voor de allereerste keer het *Feest van de Bomen, Samen voor het Zoniënwoud*. De bedoeling van die dag is om, over de drie gewesten en de taal- en meningsverschillen heen, het Zoniënwoud in de kijker te zetten. Daarom zijn alle activiteiten in de beide landstalen én in het Engels.

TEKST Paul Geerts | FOTO'S Kris Mouchaers

Hoewel oorspronkelijk ontstaan als een vereniging van natuurgidsen, is de Natuurgroepering Zoniënwoud geëvolueerd tot een echte natuurvereniging. De kernactiviteit bestaat wel nog altijd uit het begeleiden van natuur- en themawandelingen in het Zoniënwoud.

Kasteeltuin

De happening van 19 mei vindt plaats in het prachtige domein Solvay in La Hulpe. Het park Solvay is 227 ha groot en vormt de groene omlijsting van het Kasteel van La Hulpe. Dat kasteel werd rond 1840 gebouwd door de markies van Béthune. Op het einde van de negentiende eeuw werd het aangekocht door de industrieel Ernest Solvay. Sinds 1968 zijn het park en het kasteel eigendom van het Waalse Gewest en is de hele site beschermd als uitzonderlijk erfgoed en Natura 2000-site.

Oorspronkelijk maakte het domein deel uit van het Zoniënwoud. Nu nog paalt het in het noorden en het oosten aan het Zoniënwoud en in het zuiden aan het natuurreserveaat van Nysdam. Het is in feite een gigantisch bospark met grote grasperken, prachtige vijvers en schilderachtige rododendronmassieven. Naast de vele oude en vaak monumen-

tale beuken, eiken, lindes en wilgen telt het park ook veel bijzondere exotische bomen en struiken. Rond de vijvers staan bijvoorbeeld prachtige exemplaren van de Japanse cipres (*Cryptomeria japonica*), de moerascipres (*Taxodium distichum*) en de mammoetboom (*Sequoiadendron giganteum*). Er zijn ook zeer mooie exemplaren te zien van de zakdoekenboom (*Davidia involucrata*), de amberboom (*Liquidambar styraciflua*), de Ginkgo biloba en een bijzondere zwarte den (*Pinus nigra subsp. laricio*). Die bomen werden vooral aangeplant door de kleinzoon van Ernest Solvay, Ernest-John, die een groot liefhebber was van exotische bomen. Hij was in 1953 ook verantwoordelijk voor de introductie in België van de pas in China ontdekte *Metasequoia glyptostroboides*.

De zon van Ernest-John

Vlak bij het kasteel ligt een formele tuin die in de jaren dertig werd ontworpen door de befaamde Britse tuinarchitect Russell Page. Het is een wat anachronistische neorenaissance-tuin met buxusperkjes met eenjarige en eromheen een loofgang in taxus met nissen. In die nissen staan beelden die de vier seizoenen voorstellen.

Ernest-John liet in het park ook een 35 meter hoge obelisk oprichten die boven de bomen uitsteekt. Boven op de obelisk, die precies op het westen is georiënteerd, staat een gigantische gouden zon. Ernest-John verliet elke ochtend zijn op het oosten liggende kamer om naar zijn westelijk gelegen bureau te gaan. Zo zag hij de echte zon die in het oosten opkwam zijn zon in het westen verlichten en wist hij hoe groot zijn domein was...

Diverse activiteiten

Op de happening van 19 mei zijn er om 10 en 14 uur begeleide wandelingen (in het Nederlands, Frans en Engels) met als thema *merkwaardige bomen* en *vogels van park en vijver*. Om 11 en 14 uur is er een initiatie nordic walking en jogging door Zonië Athletics Team. Verder zijn er de hele dag ateliers voor kinderen, diverse informatiestands van natuurverenigingen en bosexploitanten, demonstraties hout zagen, mogelijkheid tot inschrijven voor cursussen en wandelingen, enzovoort. De Vrienden van het Zoniënwoud/Les Amis de la Forêt de Soignes organiseren in het kasteel een tentoonstelling met oude post- en stafkaarten van het Zoniënwoud, reproducties van de wandtapijten *De Jachten van Maximiliaan* en een geografische kaart met de achteruitgang van het Zoniënwoud. Er is ook een tentoonstelling waarop de geschiedenis van Waters en Bossen (nu Agentschap Natuur en Bos) wordt geschetst. □

Info

Dirk Raes, Natuurgroepering
Zoniënwoud, 02-358 32 93,
secretaris@ngz.be
Jacques Vandenbroucke,
Château de La Hulpe, 02-653 64 04,
chateaudelahulpe@mrrw.wallonie.be

De kersendief steelt niet meer

De rand behoort tot de dichtst bebouwde gebieden van Vlaanderen, wat niet wegneemt dat hier nog aardig wat dier- en plantensoorten voorkomen. In deze elfdelige natuureeks laten we per aflevering minstens enkele soorten de revue passeren, waarbij de soortkeuze is afgestemd op het seizoen. Er wordt ook vermeld waar de besproken soorten, mits een dosis geluk, te zien zijn. De natuur is immers geen etalage.

TEKST Herman Dierickx | FOTO'S Vildaphoto

Met de huidige klimaatverandering zijn er geen zekerheden meer, maar tot een paar jaar geleden kon je bijna de klok gelijkzettingen op het moment dat de wiewelaar in het land kwam: dat was altijd rond 1 mei. Die prachtige geel-zwarte, schuwe bosvogel – de wijfjes zijn geelgroen – ter grootte van een merel kwam vroeger algemeen voor, maar is nu echt zeldzaam aan het worden, zeker in de Vlaamse rand. Voor de Tweede Wereldoorlog zag je hem in zowat elke boomgaard zoeken naar kersen. Bij gebrek daaraan heeft hij zich bij ons teruggetrokken in de wat natere populierenbossen met veel onderbe-

groeiing. Door zijn discrete levenswijze krijg je hem zelden te zien – we hebben dan ook geen goede foto kunnen vinden – maar hier en daar klinkt nog zijn typische lied waarin sommigen zelfs zijn naam herkennen. De wiewelaar overbrugt onze winter in tropisch Afrika, waar hij het grootste deel van zijn leven doorbrengt. Want ondanks zijn late aankomst in Europa trekt hij al eind juli opnieuw zuidwaarts.

De achteruitgang van de wiewelaar komt waarschijnlijk voornamelijk door het slinkende voedselaanbod, de verdroging en het verdwijnen van hoogstamboomgaarden. In de regel eet de wiewelaar grote insecten, maar net daarvan zijn er steeds minder in

ons overgecultiveerde landschap. Volgens kenners is de meikever een van zijn meest geliefde prooien, en we weten allemaal dat die soort het ook niet zo goed doet. Ondanks het minieme herstel van de voorbije jaren blijft die prominente bladsprietkever eerder zeldzaam.

Door zijn schuwheid is de wiewelaar niet erg geneigd zich te vestigen in de drukke rand. Onze drukbezochte bossen zijn ongetwijfeld veel te luidruchtig. Vergeten we ten slotte niet dat de wiewelaar een erg bejaagde soort is in landen als Italië en Malta, waar jaarlijks vele duizenden vogels het leven laten. Kansen op een ontmoeting met een wiewelaar heb je hoogstens in enkele natte valleien aan de zuid- en noordrand van Brussel. Zo kun je hem horen in de buurt van de Wolfspuiten in Dilbeek, het Twaalf Apostelenbos in Tervuren en de Birrebeekvallei in Meise.

Drie groene kikkers

De bruine kikker plant zich al erg vroeg in het jaar voort, ergens rond februari, maart. Kwaakconcerten blijven daarbij uit. Als het wijfje de eitjes heeft afgezet in de poelen en vijvers, verlaat ze die biotoop en trekt ze het land in. De groene kikker doet het helemaal anders. Die ontwaakt pas begin mei uit zijn winterslaap en blijft tot september min of meer in de poel of vijver van zijn keuze. Hij houdt er lange kwaakconcerten die menige buurtbewoner – van de menselijke soort – uit zijn slaap houdt. Het is alsof hij zo zijn late ontwaken wil goedmaken.

Eigenlijk bestaat 'de' groene kikker niet eens. Als gevolg van een bizarre geschiedenis de voorbije duizenden jaren en de hoogst eigenaardige voortplanting – een verhaal dat te technisch is voor ons, leken – spreken we veeleer van een complex dat bestaat uit drie soorten, die niet altijd even gemakkelijk van elkaar te onderscheiden zijn: de *meerkikker* of grote groene kikker, die zo'n dertien centimeter groot is, de *poelkikker* of kleine groene kikker, die een zevental centimeter groot is en de *hybride*, de middelste groene kikker, die zo'n twaalf centimeter groot is. De laatstgenoemde is in de rand de meest algemene soort, maar er is bij ons nog maar weinig onderzoek verricht naar de verspreiding van de drie soorten.

Voor de volledigheid: er is ook nog een vierde soort in het spel, namelijk de *stier-* of *brulkikker*. Die valt wat buiten dit plaatje omdat hij waarschijnlijk (nog) niet voorkomt

© Yves Adams

in onze buurt. Hij is echter aan een opmars bezig vanuit verschillende kerngebieden in Vlaanderen. Het is een Noord-Amerikaanse soort die wel twintig centimeter groot wordt en die de neiging heeft onze inheemse soor-

‘Als je een poel of vijver maakt en je oefent wat geduld, dan komen de amfibieën meestal vanzelf.’

ten te verdringen. Hij kwam toevallig in Vlaanderen terecht, waarschijnlijk door mensen die hem kochten op een of andere markt. Toen ze de dieren in hun tuinvijver zetten, hebben er ongetwijfeld verschillende het hazenpad gekozen en zich in de vrije natuur verspreid. Of misschien waren de kopers het doordringende geluid van de reusachtige dieren na een tijdje beu en hebben ze de kikkers in een naburig natuurgebied losgelaten, met alle nadelige gevolgen van dien.

Koop nooit ergens amfibieën zoals kikkers, padden of salamanders. Je weet immers nooit waar ze precies vandaan komen. Als je een poel of vijver maakt en je oefent wat geduld, dan komen die diertjes meestal vanzelf. Vergeet ook niet dat alle amfibieën in Vlaanderen volledige bescherming genieten. Op de website www.hylawerkgroep.be vind je veel nuttige informatie over deze boeiende groep, en nog vele andere soorten.

Uitbundige margriet

Rond deze tijd van het jaar staat de margriet uitbundig te bloeien. Die plantensoort doet het in grote delen van Vlaanderen niet slecht, ook in de rand. Wellicht zijn de grootste concentraties bij ons te vinden in de wegbermen van de ring rond Brussel. Vooral ter hoogte van Grimbergen en Wemmel staan er werkelijk honderdduizenden geelwitte bloemen. Een prachtig schouwspel! Als je daar in de file staat, is het dubbel genieten. Ook in andere bermen en op relatief droge graslanden kom je ze tegen.

Een margriet wordt meestal zo'n vijftig tot zeventig centimeter hoog en telt verschillende bloeistengels. Eens één plant zich heeft gevestigd, groeit de populatie gestaag aan, want het aantal zaden per bloem ligt hoog. Doordat dat zaad echter zwaar is en geen vruchtpluis heeft, zoals bijvoorbeeld bij de paardenbloem, is de verspreidingscapaciteit beperkt. De vruchten vallen in de onmiddellijke buurt van de moederplant en zorgen daar voor nieuwe nakomelingen. Door maaiactiviteiten en door de turbulentie van passerende auto's hebben de margrietten zich in de wegbermen van de ring snel verspreid

over een afstand van ettelijke kilometers. De bloeiende stengels kunnen heel dicht bijeen staan, zodat je soms werkelijk de ene bloem naast de andere ziet.

Natuurbeheerders zien de margriet graag komen, omdat ze wijst op een verschrallende bodem. En in natuurkringen is het gezegde hoe armer de bodem, hoe rijker de natuur zowat het credo. Margrietten zijn goed bestand tegen maaien. Zelfs bij het klassieke maaieregime van twee beurten per jaar blijven ze onvermoeid verder groeien. De margriet is wat men noemt een doorlevende plant: de groeischeuten ontwikkelen zich elk jaar opnieuw vanuit eenzelfde moederplant. Hoge

bemesting of een te natte bodem verdraagt ze echter niet goed. Je zult ze dus zo goed als nooit in zwaarbemeste graslanden of moerassen aantreffen. Als ze eenmaal verdwijnt uit een gebied komt ze niet gemakkelijk op eigen kracht terug door de beperkte verspreidingsmogelijkheden van het zaad. Meestal komt ze mee met de maaibalk die ergens anders, waar wel margrietten groeien, zijn werk deed. Dan kun je mooi volgen hoe de eerste planten zich jaar na jaar langzaam maar zeker uitbreiden. Soms blijven de groeiplaatsen beperkt tot enkele haarden, maar soms – zoals op de ring – verspreidt de margriet zich massaal in alle richtingen. □

© Rollin Verlinde

Een andere kijk op wijn

André Lenaerts is gepassioneerd door wijnen. Samen met zijn vrouw runt hij al ruim twintig jaar een wijnhandel in Strombeek-Bever. Zijn liefde voor het vak werd onlangs nog erkend tijdens de *Wine World Taster of the Year Awards* in Antwerpen. Collega's huldigden Andrés inzet en doorzettingsvermogen ondanks zijn handicap. André is immers blind.

TEKST Veronique Verlinden | FOTO'S Filip Claessens

Dertig jaar geleden mondde een uit de hand gelopen weddenschap uit in een wandeltocht naar Oostenrijk. De tocht bracht André onder meer naar de Moezelstreek, waar de welgekomen rustpauzes werden gecombineerd met bezoeken aan lokale wijnboeren. 'Ik ben mijn hart verloren tijdens die reis', vertelt André (62). 'Ik beseftte het meteen: dit wil ik ook doen. Vooral de verscheidenheid aan wijnen vond ik ontzettend fascinerend. Terug thuis ben ik meteen de studie van sommelier begonnen en enkele jaren later was ik maitre sommelier.' Daarop volgden enkele ontdekkingstochten naar Frankrijk. 'In 1986 hebben we een laatste grote reis gemaakt: een Tour de France door alle grote wijnstreken.'

Unieke wijnclub

Dan werd André blind. De netvliesdegeneratie, die zijn zicht al meer dan dertig jaar belemmerde, won de strijd. Maar hij bleef niet bij de pakken zitten. Naast zijn wijnhandel startte hij een wijnclub voor blinden op. Nu negen jaar later telt de club, een unicum in België, zestien leden. Voor die inzet werd André onlangs in Antwerpen door zijn collega's beloond.

André heeft zelf nooit het beroep van sommelier in een restaurant uitgeoefend. Wijnen decanteren en uitschenken, lukt niet. Ook de kleur van de wijn kan André niet meer bestuderen, al vindt hij dat niet zo erg. 'Agnes beschrijft mij de kleur. Dat is voldoende. Neen, ik vind het vooral jammer dat ik bepaalde wijnstreken in Frankrijk nooit zal kunnen zien. We bezoeken nog wel vaak de wijnboeren, maar de grote trektochten behoren tot

'Franse boeren sturen stalen wijn op en vragen mijn mening. Dat apprecieer ik.'

het verleden.' De handicap heeft ook voordelen voor wijnproevers. 'Wij worden niet afgeleid door de mooie meisjes die de wijn uitschenken.' Ook de reuk- en de smaakzintuigen zijn beter ontwikkeld. 'We gebruiken ze meer. Toen we bijvoorbeeld tijdens een rondreis met de wijnclub in de champagnestreek een geurproef deden, haalden we een uitzonderlijke hoge score.'

Verwende wijnstruiken

De wijnhandel in Strombeek-Bever draait goed. Toch is het niet altijd makkelijk om de concurrentie met pakweg Delhaize en Carrefour aan te gaan. 'We concentreren ons daarom op kwaliteitswijnen. Dat betekent zeker niet dat je bij ons enkel dure wijnen vindt. Integendeel: je kunt al een lekkere wijn krijgen voor vijf à tien euro.'

De wijnhandel van André en Agnes concentreert zich ook voornamelijk op Franse wijnen. 'Ik ben te oud om nog veel nieuwe streken te ontdekken. Daarom concentreer ik me liever op de Europese markt', vertelt André. Bovendien schat André de wereldwijnen minder hoog in. 'Wijnhandelaars trekken naar Australië en Chili omdat de loonkosten en de grondprijzen er veel lager liggen. Maar de kwaliteitscontrole is er ook minder streng. Zo mag je bijvoorbeeld in Frankrijk een wijnstok geen water geven. Een struik moet afzien. Door het gebrek aan water krijgt de stok langere wortels, waardoor dan weer extra mineralen worden opgenomen. In Australië worden de wijnstruiken te veel verwend.'

Ondanks hun leeftijd denken Agnes en André nog niet aan stoppen. 'We worden steeds beter bekend, ook bij de wijnboeren. Franse boeren sturen stalen wijn op en vragen mijn mening. Dat apprecieer ik.' Andrés kennis van wijn wordt tot ver buiten de landsgrenzen erkend. □

Info

Wijnhandel Lenaerts-Dewaelheyns
Singel 74, 1853 Strombeek-Bever,
02-267 28 88.

Open: van maandag tot vrijdag
van 10.00 tot 19.00 uur en
zaterdag van 10.00 tot 18.00 uur.

Dorpskinderen proeven van Brussel

Jongeren tussen tien en veertien jaar laten proeven van de stad, dat is het doel van het project *Stadsklassen*. De vzw Jeugd en Stad (JES) heeft het proefproject op vraag van Vlaams minister van Stedenbeleid Marino Keulen op poten gezet voor de derde graad van het basisonderwijs en de eerste graad van het secundair onderwijs.

TEKST Tina Deneyer | FOTO Michael De Lausnay

Geen traditionele bos- of sneeuwklassen dit schooljaar voor de zesdeklassers van de Ave Maria-basisschool uit Vlezenbeek (Sint-Pieters-Leeuw). Ze kregen de primeur van de Brusselse *Stadsklassen*. De 35 leerlingen verkenden in november vorig jaar drie dagen lang hun hoofdstad. 'De leerlingen en leerkrachten waren erg enthousiast', zegt Yoeri Bellemans, educatief medewerker van de vzw JES. 'Ook heel wat andere scholen hebben intussen interesse getoond.'

Onbekend maakt onbemind

'We merken dat heel wat kinderen en jongeren een beetje bang zijn van de grote stad. Wij willen die vrees voor Brussel wegnemen. Onbekend maakt onbemind. Veel leerlingen, ook uit de Vlaamse rand, kennen hun hoofdstad nauwelijks. Toen we met achttien

leerlingen van de eerste stadsklassen op de Grote Markt waren, bleken er maar drie daar al ooit eerder te zijn geweest', vertelt Yoeri Bellemans.

Om de jongeren de kans te geven Brussel te leren kennen, boksen de leerkrachten samen met de medewerkers van JES een drie- of vijfdaags programma vol stadsactiviteiten in elkaar. Daarbij wordt er rond drie thema's gewerkt. 'Ten eerste ruimtelijke ordening en mobiliteit in de stad. We leren de jongeren bijvoorbeeld hoe ze het openbaar vervoer moeten gebruiken en hoe ze hun weg kunnen vinden', zegt Yoeri Bellemans. 'Het tweede thema is mens en maatschappij. Wandelend van de Zavel naar de Marollen confronteren we de stadsklassers met de sociale verschillen die er in elke stad zijn. We brengen ook een bezoek aan het federale parlement, waar ze leren hoe de democratie in ons land werkt. Tot slot laten we hen ook kennismaken met de verschillende culturen in Brussel.'

Onderdompeling in de grootstad

Uitvalsbasis van de Brusselse stadsklassen is het jeugdverblijfcentrum De Waterman in Molenbeek, waar ook vzw JES zelf huist. 'Dat is een heel belangrijke troef. De leerlingen blijven hier slapen, kunnen hier eten en

© vzw JES

's avonds nog wat samen zitten. De Waterman ligt ideaal in een rustige straat vlakbij het kanaal, maar wel nog dicht bij het centrum', zegt Yoeri Bellemans.

Ook in Gent en Antwerpen zullen binnenkort stadsklassen worden georganiseerd. 'De organisatoren kunnen natuurlijk een beroep doen op onze ervaring hier in Brussel. Maar ook de samenwerking met de scholen is van cruciaal belang om van stadsklassen een succes te maken. De leerlingen moeten immers goed voorbereid worden. Maar aangezien het enthousiasme bij de leerkrachten groot is, is dat geen probleem', zegt Yoeri Bellemans. De uiteindelijke bedoeling van vzw JES en minister Keulen is de jongeren te tonen dat de stad een heel boeiende en bruisende omgeving is om in te werken en te leven. 'We willen de wereld van de jongeren doen opengaan en dat lijkt te lukken. 'Amai, dat is hier klein', zei een van de leerlingen uit Vlezenbeek toen ze na de stadsklassen uit de auto stapte en naar de kerk van het dorp keek. Dat toont aan dat we op de goede weg zijn.' □

Info

Voor meer informatie over de Brusselse *Stadsklassen* kan je terecht bij vzw JES op 02-411 68 83, brussel@jes.be of www.jes.be.

Schüler lernen Brüssel kennen

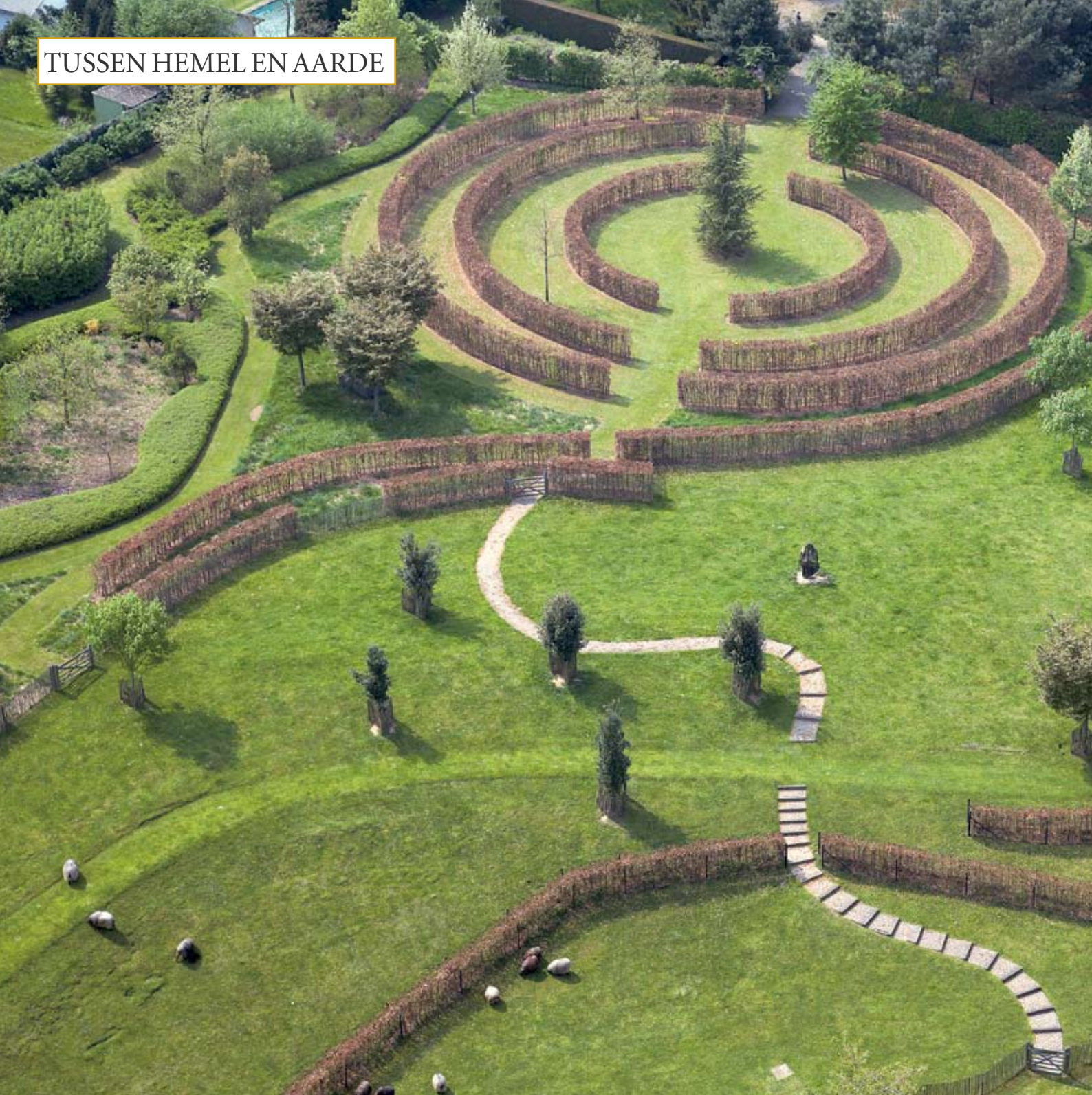
Die vzw JES, ein eingetragener Verein, hat auf Anregung des flämischen Ministers für Städtepolitik Marino Keulen das Testprojekt Stadt Klassen gestartet. Ziel des Projekts ist es, dass Jugendliche aus der dritten Grundschulstufe und aus der ersten Sekundarstufe die Stadt besser kennen lernen. Die Schüler der sechsten Klasse der Grundschule Ave Maria aus Vlezenbeek durften als erste eine dreitägige Reise nach Brüssel machen. Auf dem Programm standen Stadtaktivitäten über die Themen Raumordnung und Mobilität, Mensch und Gesellschaft und kulturelle Verschiedenheit. 'Die Schüler und die Lehrkräfte waren besonders begeistert', so Yoeri Bellemans von der vzw JES.

Win een televisiereportage over jouw favoriete stadsplekje!

Eind maart lanceerde minister Marino Keulen de nieuwe *Thuis in de Stad* campagne. De wedstrijd loopt in Brussel en de 13 Vlaamse centrumsteden en heeft als thema *Favoriete plekjes in de stad*.

Elke stadsgebruiker heeft wel een aantal plekjes die van 'de' stad 'zijn' stad maken. Ook de inwoners van de Vlaamse rand kunnen tot en met 10 juni via www.thuisindestad.be hun favoriete plek in Brussel doorsturen met de motivatie waarom deze plek meer is dan een ander. De origineelste verhalen krijgen een minireportage op de regionale televisie. Voor elke stad selecteert een jury vijf winnaars. De vijf reportages over Brussel zullen in de loop van oktober-november te zien zijn op Ring-tv en tvbrussel.

Over hagen kijken

Ter gelegenheid van de tiende verjaardag van vzw 'de Rand' maakte luchtfotograaf Karel Tomeï zo'n 1500 luchtfoto's van de rand. Daaruit werd een selectie gemaakt voor het fotoboek *Rand in Zicht*. We kiezen voortaan elke maand een foto uit dat boek en onze medewerker Paul Geerts geeft daar details bij die de camera niet kan vertellen.

TEKST Paul Geerts | FOTO Karel Tomeï

In een van de vorige afleveringen van deze serie heb ik het al gehad over het verrassend grote aantal kastelen in de rand. Op de luchtbeelden in *Rand in Zicht* zijn ook heel veel tuinen te zien. Niet alleen grote kasteel- en kloostertuinen, die soms het enige groene vlekje zijn in een voor de rest dichtbebouwde voorstedelijke omgeving, of die zich, net omgekeerd, hebben losgewrikt uit het omringende bos- of landbouwgebied.

Gekoesterde tuintjes

Vooral de vele kleine tuinen vallen op. Lange, smalle tuinen of minuscule vlekjes niet groter dan een koertje, achter eindeloze

duidelijke grenzen trekken. Maar vanuit de lucht zie je pas echt goed hoe groen sommige van die wijken zijn.

Soms zitten er echte verrassingen tussen. Zoals dat park in Dilbeek waar midden in het gras een gigantisch Maltezerkruis is aangelegd. Twee kruisende rechten waarvan de benen telkens eindigen in een kleine cirkel. In de cirkels staan rode rozen op stam en begonia's. De benen van het kruis zijn beplant met rode rozen en een buxuskegel in het midden. Ik weet niet hoe het eruitziet vanaf de grond, maar vanuit de lucht is het een heel merkwaardig beeld. Is het een ode aan de Orde van Malta, of een uit de hand gelopen fantasie van een religieus geïnspireerde tuinman?

Soms levert het helikopterperspectief ook verrassende beelden op van dingen die je wel kent, maar nog nooit op die manier hebt gezien. Zoals de rozentuin van Coloma in Sint-Pieters-Leeuw. Vanop de grond zie je alleen rozen. Vanuit de lucht worden die rozen kleine vlekjes en gekleurde vlakken, met daartussen een wirwar van paden die zich als slangen over het terrein kronkelen, waardoor het park aan een schilderij van Juan Miro doet denken.

Minimalistisch Kreftenbroeck

Enkele van de meest opmerkelijke tuinbeelden komen uit het residentiële gedeelte van Sint-Genesius-Rode. Het zijn beelden van 'Kreftenbroeck', de tuin die beursmakelaar Etienne Van Campenhout de voorbije twintig jaar heeft aangelegd rond een voormalige hoeve van de abdij van Ter Kameren uit de vijftiende eeuw. Het boek bevat vier foto's, van de directe omgeving van het huis, van de moestuin, van de omgeving van de schapenstal en deze foto. Hierop is een deel van de tuin te zien die enkele jaren geleden werd aangelegd naar een ontwerp van de bekende tuinarchitect Jacques Wirtz. Hij ligt op een steile helling, met helemaal onderaan een smalle beek. De cirkelvormige hagen bovenaan het beeld vormen de overgang van de oude, eerder barokke liefhebberstuin, naar de nieuwe, door een architect vormgegeven 'minimalistische' tuin. De hagen, die uitwaai-eren over de vallei waar schapen grazen en waar voor de rest enkele grote bomen zijn geplant, hebben tegelijk iets ingetogens en iets flamboyants. Het is alleszins een beeld dat je niet direct verwacht in een van de duurste gemeenten van ons land. □

rijen woningen of binnen grote woonblokken. Dikwijls deels volgebouwd met achterkeukens of garages en alle mogelijke koterij, en bijna altijd van elkaar gescheiden door draadwerk, betonnen of houten schuttingen en een enkele keer een haag. Tuintjes zonder perspectief of horizon, maar daarom niet minder gekoesterd. Afgekeerd van de straat vormen die tuintjes misschien wel de voornaamste reden waarom veel Vlamingen liever hier dan in de stad wonen. Vaak wordt bijna de hele ruimte ingenomen door gazon, soms ligt er een moestuintje en staan er een paar hoge bomen. En meestal zijn ze volgestouwd met speeltuigen en kinderbadjes, parasols en terrasstoelen.

Veel nette verkavelingtuintjes ook, voor, achter en rond huizen die vaak veel te groot zijn voor het perceel waarop ze staan. Meestal iets minder chaotisch dan de klassieke achtertuintjes, maar, tenminste vanuit de lucht bekeken, veel uniformer, banaler en afstandelijker.

Religieuze tuinman

In de meer residentiële gemeenten en wijken, zoals Wezembeek-Oppem, Sint-Genesius-Rode, Kraainem, Overijse en Linkebeek vallen dan weer veel (te) grote villa's op, die als een patchwork zijn uitgestrooid over wat wel één grote tuin lijkt. Dat is natuurlijk een illusie. Als je goed kijkt, zie je overal hagen die

Liefde op het tweede gezicht

Toen Gustavo Lopez pas in België woonde, moet hij zich hebben afgevraagd waarom hij ooit naar hier was gekomen. Het leek alsof het noodlot hem op de hielen zat. Maar stukje bij beetje viel alles in de plooi. De Mexicaan woont nu met zijn Slovaakse vriendin in Wemmel. 'Of we hier altijd zullen blijven, weten we niet. Maar momenteel zijn we hier erg tevreden.'

TEKST Ines Minten | FOTO Filip Claessens

De eerste aanleiding voor Gustavo Lopez om naar België af te zakken, was de liefde. 'Ik had aan de universiteit een Belgisch meisje ontmoet. Zij studeerde met een uitwisselingsprogramma in Mexico.' Gustavo besloot na zijn studie computerwetenschappen werk te zoeken in België. Dat liep echter niet van een leien dakje. 'Ik aanvaardde een baan in Mexico en bleef zoeken naar manieren om naar België te komen. Na een tijd kreeg ik een aanbod om in de Verenigde Staten te werken. Ik hoopte dat die internationale ervaring mijn kansen in Europa zou verhogen.' Vele sollicitatiebrieven later wierp de zoektocht eindelijk vruchten af. Gustavo lacht hardop: 'Ik vond een toffe job, bij Lernout & Hauspie.' Dat was in 2000. 'Er was toen al een en ander aan de gang bij het bedrijf, maar ik wist uiteraard van niets.' Tot overmaat van ramp eindigde de relatie met zijn vriendin vlak nadat hij zijn Belgische contract had getekend. 'Ik besloot toch te komen. Ik had immers zo lang naar die job gezocht!'

Lieflijke bergjes en meertjes

'Het was de vreselijkste periode uit mijn leven', geeft Gustavo Lopez toe. 'Ik was alleen in een nieuw land. In het bedrijf gingen geruchten dat alle buitenlandse werknemers bij een faillissement binnen de twee weken het land zouden moeten verlaten... Het zag er allemaal niet goed uit.' Ook de zoektocht naar onderdak gaf Gustavo een behoorlijk deprimerende eerste indruk van België. 'In de vs had ik gehoord dat Europa bezaaid was met lieflijke bergjes en meertjes. In plaats daarvan kwam ik terecht in de minst fraaie buurten van Brussel. Ik heb er de vreselijkste appartementen gezien. Alles was grauw en

vuil. Op nieuwjaarsnacht werd ik overvallen. Ik snapte er niks van. In Mexico City, dat bekend staat als een gevaarlijke stad, was me nooit iets overkomen. En in België gebeurt dan zoiets!' Achteraf ziet Gustavo er allemaal

'Ik snapte er niks van. In Mexico City was me nooit iets overkomen, maar in het veilige België werd ik overvallen.'

de ironie wel van in. Hij vond uiteindelijk een fijne woning in Wemmel en een nieuwe job in een computerbedrijf in Leuven. Drie jaar geleden ontmoette hij zijn huidige vriendin.

Familie mensen

Het woord cultuurschok is Gustavo Lopez niet vreemd. 'Niet alleen het Belgische weer was in het begin een schok', lacht hij. 'Ik was

Gustavo Lopez

nog nooit in Europa geweest, dus de aanpassing was groot. Ik vond het ook moeilijk om contact te leggen met Belgen. Op het eerste gezicht zijn ze erg afstandelijk. Pas als je ze beter leert kennen, blijken het heel vriendelijke mensen te zijn. Nu heb ik vrienden van alle mogelijke nationaliteiten, ook Vlamingen en Walen.'

Geleidelijk leerde Gustavo de mooie plekken in België kennen. 'Ik hou erg van Leuven, Gent en Brugge. Brussel leer je pas na een tijd appreciëren. Het is een stad die haar schatten graag verbergt: je moet ze ontdekken of je loopt er zo aan voorbij. Ik vind het culturele aanbod er bijvoorbeeld schitterend. Wemmel vind ik dan weer een prima gemeente om te wonen. Ze ligt dicht bij Brussel, het is er proper en ik voel me er veilig.' Wat Gustavo het meest mist, is zijn familie. 'Mexicanen zijn echte familiemensen. We bellen elke week en ik probeer er twee keer per jaar met vakantie te gaan. Dat is trouwens nog zo'n fantastisch voordeel aan België: je krijgt hier heel wat meer vakantiedagen dan in Mexico of de Verenigde Staten!' □

'It was a matter of getting used to it, but now I'm very happy in Belgium'

Gustavo Lopez met a Belgian girl while he was at university in Mexico. After graduating he decided to look for work in Belgium. Eventually he found a good job with Lernout & Hauspie. Just after signing his contract, the relationship with his girlfriend broke down. 'It was the most terrible period in my life, I was alone in a new country. In the company there were rumours that in the case of bankruptcy, all foreign employees would have to leave the country within two weeks.' He now lives in a nice house in Wemmel with his Slovakian girlfriend. And he has a new job in a computer company. Gustavo misses his family most. 'We phone every week and I try to go on holiday twice a year.'